

Verslag openbare middagvergadering commissie Energie(transitie), Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen

Datum 4 juli 2024
Locatie Raadszaal, Utrecht
Verslag door mevrouw M. de Mul (Notuleerservice Nederland)

Aanwezigen

De voorzitters Bert van Steeg en Cees Bos, de wethouders Lot van Hooijdonk, Eva Oosters, Susanne Schilderman, Rachel Streefland en Dennis de Vries, de leden Kirsten Alblas (CU), Cees Bos (Stadsbelang Utrecht), Joachim Cornielje (PvdA), Gert Dijkstra (EenUtrecht), Harm Dijkstra (CDA), Ramon Emmen (UtrechtNu!), Rachel Heijne (GroenLinks), Gertjan te Hoonte (VVD), Xenia Minnaert (PvdD), Annemijn Oudejans (Student & Starter), Victor Paalman (Horizon), Ralph Peters (D66), Veerle Smit (Volt), Mirac Usta (Denk), Jelle Vintges (VVD), Berdien van der Wilt (D66), Pepijn Zwanenberg (GroenLinks), Jantine Zwinkels (CDA), Rick van der Zweth (PvdA), de commissiegriffier Frank de Kok

Verslag commissie Energie(transitie), Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen

1	Opening en mededelingen	1
2	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2024	2
25	Lijst van toezeggingen wethouder Streefland	18
	Lijst van toezeggingen wethouder Oosters	20
	Lijst van toezeggingen wethouder Van Hooijdonk	33

1 Opening en mededelingen

Voorzitter Van Steeg opent de vergadering.

2 Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2024

De voorzitter geeft het woord aan de VVD voor hun bijdrage.

5 **De heer Te Hoonte** (VVD) pleit voor het terugdraaien van de Stop de verkoop-maatregel. Er is per 1 juli nieuwe wetgeving voor verhuur die een extra stap regelt voordat mag worden verkocht. Het is dus overbodige Utrechtse regelgeving. Volgens de VVD levert dit direct een besparing op van 5,8 miljoen, 8 ton aan dingen die zijn weggemoffeld in de begroting en 5 miljoen aan terugkomende meerwaardeafdracht. Aan de wethouder wordt gevraagd of terugdraaien mogelijk is.

10 Voor wat betreft vastgoed stelt de VVD voor om magazijn De Zon te verkopen en met een taakstelling te komen om gemeentelijk vastgoed te verkopen, zoals ooit ook door de PvdA is voorgesteld. Er worden te veel panden voor tijdelijke verhuur gebruikt. Wat de VVD betreft wordt daar zo snel mogelijk mee gestopt. Aan de wethouder wordt gevraagd of die regel weer kan worden ingevoerd.

15 **De heer Vintges** (VVD) vult de bijdrage aan voor wat betreft energie. Er wordt bezuinigd op de klimaatvriendelijke stad, maar het is onduidelijk wat er precies minder wordt gedaan en wat de prioriteiten van het college zijn. De VVD vindt meer aandacht voor netcongestie belangrijk. Daarvoor zouden extra middelen beschikbaar moeten worden gesteld. Aan de wethouder wordt gevraagd wat zij daarvan vindt en of dat direct effect zou hebben. Er wordt op dit moment 1,2 miljoen begroot voor netcongestie, waarvan 700.000 euro wordt besteed aan ambtelijke capaciteit. Is dat niet wat veel? De gemeente zou meer moeten inzetten op energie dat minder last heeft van netcongestie. De VVD is erg voor zon op dak, en vraagt om te bekijken waar dat kan en waar dat gaat knellen. Zorg ervoor dat pieken in het net worden omgezet, bijvoorbeeld in warmte, zoals in Groningen.

25 **De voorzitter** merkt op dat wethouder Streefland hier alleen zit voor Samen voor Overvecht. Hij vraagt of er fracties zijn die daar een opmerking over hebben.

De heer Te Hoonte (VVD) geeft aan dat de VVD de coalitieakkoord-impuls in Samen voor Overvecht zou willen beperken. Er gebeurt veel in die wijk en dat is noodzakelijk, maar dit is een overkill aan inzet.

30 **De heer Van der Zweth** (PvdA) geeft aan dat er al wordt bezuinigd op Samen voor Overvecht. Wil de VVD hier verder in schrappen?

De heer Te Hoonte (VVD) meldt dat de VVD de impuls van 2 miljoen wil bezuinigen. Als die bezuiniging al wordt voorgesteld is dat een doublure.

35 **De heer Van der Zweth** (PvdA) meldt dat er tonnen op worden bezuinigd. Hij vraagt of de VVD dat bedrag wil verdriedubbelen, hoewel het om de kwetsbaarste wijk in de stad gaat.

De heer Te Hoonte (VVD) antwoordt dat er wordt geïnvesteerd in adviseurs, daar is het niet voor bedoeld. De VVD wil dat het budget wordt ingezet voor de mensen in die wijken. Een computerspelletje over een park voegt niets toe aan het oplossen van de problemen in de wijk.

40 **De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt dat de raad vaak heeft gevraagd om niet te veel adviseurs en mensen van buiten Utrecht in te schakelen. Het besparen van 8 ton is al heel wat. De VVD verdrievoudigt dat zonder te overzien wat dat doet in die wijk. De PvdA raadt dat ten sterkste af.

45 **De heer Te Hoonte** (VVD) antwoordt dat het bedrag dat wordt voorgesteld in de vorige coalitieperiode wel voldoende was. Er kan ook wordt gevraagd om te stoppen met het maken van plannen in de ruimtelijke sfeer, dan was er wel wellicht geld over geweest. De PvdA moet zich realiseren dat niet alles kan.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) deelt de analyse van de VVD dat er onnodig geld veel naar de Omgevingsvisie gaat, dat geen draagvlak heeft. Hij stelt voor om het budget wel te handhaven maar het beter te besteden.

5 **De heer Te Hoonte** (VVD) antwoordt dat dat beter zou zijn als het college geen rekenfouten van 40 miljoen maakt. Om dat op te vangen moet er naar dit soort oplossingen worden gekeken.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) constateert dat VVD de Overvechters in de kou laat staan.

De heer Te Hoonte (VVD) antwoordt dat zij de Overvechters zeker niet in de kou laten staan. De Overvechters geven zelf aan dat er niet altijd naar hen wordt geluisterd en dat zij niet altijd blij zijn met wat de gemeente voor hun doet.

10 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) deelt de oproep dat er kritisch moet worden gekeken naar alle programma's. Zij is blij dat de Rekenkamer aan de slag gaat met het onderzoeken van de effectiviteit van Samen voor Overvecht. Een kleine maand geleden stelde de fractievoorzitter van de VVD de vraag wat er aan de hand is met de Overvechtste jeugd. Jongeren hebben daar mindere kansen, dat heeft veel impact. Als het fout gaat in een wijk is er meer nodig.

15 **De heer Te Hoonte** (VVD) antwoordt dat het geld dat hier af wordt gehaald kan worden gebruikt om niet in te boeten op boa's, en daardoor meer aan veiligheid te doen. Er kan meer voor de jongeren worden gedaan door te richten op de kansen voor hen, in plaats van aan de slag te gaan met allerlei plannetjes. Er is een andere manier van hiermee omgaan.

20 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) zegt dat door de hele raad een motie is ingediend die vraagt om meer aandacht voor jongeren van Overvecht. Dat bijt met het voorstel om daarop te bezuinigen.

De heer Te Hoonte (VVD) antwoordt dat er wordt bezuinigd op van alles en nog wat in de hele stad. Hier is extra geld naar toe gegaan wat niet leidde tot resultaten. Laten we dan eerst afwegen of het niet kan voor het budget dat hiervoor stond.

25 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) zegt dat er naar de effectiviteit van programma's wordt gekeken. Er kan een stukje af, maar als we vinden dat we de jeugd niet moeten laten vallen kunnen we er geen 2,5 miljoen van af halen.

De heer Te Hoonte (VVD) antwoordt dat er dan het bedrag uitkomt dat D66 in de vorige coalitieperiode wel voldoende vond.

De voorzitter geeft het woord aan GroenLinks voor hun bijdrage.

30 **Mevrouw Heijne** (GroenLinks) zegt dat het tekort op de begroting komt doordat het rijk minder geld beschikbaar stelt. Niet door een rekenfout.

De heer Te Hoonte (VVD) meent dat dat niet waar is. Het komend jaar gaan we er 33 miljoen op achteruit en er wordt voor meer dan 90 miljoen aan bezuinigingen voorgesteld. Het komt echt door dit college.

35 **De voorzitter** zegt dat dit al aan bod is geweest in andere commissies.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) zegt dat de rekenfout was voorzien. De bezuinigingen niet, en daardoor zijn de tekorten ontstaan.

40 **De heer Te Hoonte** (VVD) geeft aan dat hij blij is dat GroenLinks de rekenfout had voorzien, en stelt dat zij het college daar dan voor had moeten waarschuwen. De rijksbezuinigingen waren aangekondigd alleen is er bewust voor gekozen ze niet serieus te nemen.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) zegt dat de bezuinigingen ook plannen raken die GroenLinks belangrijk vindt. Bij energietransitie is gekozen voor een taakstelling. Dat vindt GroenLinks een verstandige keuze, want daarmee wordt voorkomen dat hele onderdelen van het programma wegvallen. Het college zal de raad jaarlijks infomeren over de inzet. Helaas is het niet gelukt om

het zonneveld bij de geluidswal aan de A12 te realiseren. GroenLinks is blij dat het college onderzoekt welke stappen zij zelf kan zetten om het project te realiseren, en ziet daarbij een rol voor bewoners. Aan de wethouder wordt gevraagd of het college een rol ziet voor bewonersinitiatieven bij dit project.

5 De bezuinigingen raken ook de inzet op het verbeteren van luchtkwaliteit. Het komend jaar kan de raad een maatregelenpakket lucht tegemoet zien. GroenLinks vindt het positief dat wordt voorgesteld om in alle nieuwe contracten voor laadpalen de concessievergoeding te verhogen. Het levert flink wat extra inkomsten per jaar op. Het is goed dat deze direct worden ingezet op het verbeteren van luchtkwaliteit. De ambities op dat vlak moeten zoveel mogelijk in stand worden
10 gehouden. GroenLinks stelt voor om de concessievergoeding verder te verhogen. Aan de wethouder wordt gevraagd wat daar de gevolgen van zouden zijn.

De heer Peters (D66) vraagt of GroenLinks het risico ziet dat deelmobiliteit daardoor duurder en onbereikbaar wordt.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) zegt dat dat een dilemma is. Daarom vraagt zij naar de gevolgen ervan. Zij meent verder dat deelmobiliteit ten onrechte als duur wordt gekwalificeerd. Dat heeft ermee te maken dat alle kosten in één rit zitten.

Tot slot kaart zij de motorcrossbaan aan. Het geluid dat er wordt geproduceerd wordt door omwonenden al lang als storend ervaren. GroenLinks wil dat het uit de stad verdwijnt. Het is onbegrijpelijk dat een activiteit die zo vervuילend is en waar zoveel mensen last van hebben een
20 plek heeft in de stad waar we woeken met de ruimte. Aan het college wordt gevraagd welke stappen zij zet om de motorcross te laten verdwijnen of om overlast te verminderen. Bijvoorbeeld door het realiseren van de geluidswal, waar in de Voorjaarsnota van 2017 een reservering voor was gemaakt en/of het inzetten op elektrificatie of andere maatregelen.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) zegt dat wonen een mensenrecht is. De afgelopen jaren zijn er veel goede zaken in gang gezet om de woningnood in Utrecht te verlichten en om wonen betaalbaar te maken, zoals samenwerkingsafspraken met corporaties, de Woondeal, de Leegstandsverordening en het Actieplan Studentenhuisvesting. Er is echter nog steeds een fiks woningtekort. Het is positief dat in 2023 is gestart met de bouw van 3870 woningen. GroenLinks is heel blij dat Utrecht sinds 1 januari als eerste grote stad een stop op de verkoop van sociale
30 huurwoningen heeft. In deze wooncrisis is elke verkochte sociale huurwoning er een teveel. Hierdoor worden elk jaar 100 sociale huurwoningen behouden. De verkoop van exoten wordt echter iets te enthousiast opgepakt door een aantal corporaties. GroenLinks hoopt die verkoop verder te begrenzen.

Met betrekking tot studentenwoningen is GroenLinks blij dat harde planvoorraad met 500 is toegenomen. Zij hopen dat het nieuwe woningwaarderingssstelsel gaat helpen om substantieel meer onzelfstandige kamers bij te kunnen gaan bouwen.

Mevrouw Van der Wilt (D66) geeft aan dat er een tekort is van duizenden woningen, en vraagt hoe GroenLinks blij kan zijn met 500 extra studentenwoningen.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) antwoordt dat in de planvoorraad 500 extra studentenwoningen is opgenomen. Dat is positief, hoewel dat niet betekent dat we klaar zijn.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt of GroenLinks erkent dat het nog steeds niet voldoende is en dat er nog meer moet worden gerealiseerd.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) antwoordt dat de wooncrisis nog niet voorbij is, daar moet hard aan worden gewerkt.

45 Hij gaat verder met zijn betoog. Dankzij de Leegstandsverordening zijn er al heel wat woningen weer bewoond. Ook in de Burgemeester Reigerstraat zijn de woningen sinds vorige week weer bewoond, door krakers. Dat vindt GroenLinks positief. Zij hopen dat ze daar vele jaren kunnen blijven wonen.

De rechter heeft onlangs geoordeeld dat de gemeente discrimineert door niet voor voldoende woonwagendstandplaatsen te zorgen. Uit onderzoek blijkt dat er zeven extra standplaatsen kunnen worden toegevoegd. Daar is niets mee gebeurd. Gaat het college dit alsnog oppakken?

50 Voor wooncoöperaties is helaas een bezuinigingsvoorstel vanaf 2028 ingeboekt. GroenLinks hoopt dat met het geld van het Fonds Betaalbare Koop belangrijke stappen kunnen worden gezet

Gelukkig staan de wooncoöperaties zelfs in het Hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet. Wat GroenLinks betreft worden de komende jaren zoveel mogelijk wooncoöperaties in de steigers gezet, meer dan twee per jaar. De snelste manier om dat te doen is via bestaand vastgoed, bijvoorbeeld in oude kantoorpanden. Is het college bereid om daarvoor naar het eigen vastgoed te kijken?

De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat GroenLinks enthousiast is over dit onderwerp, maar er wordt toch op bezuinigd. Dat valt niet te rijmen. Gaat GroenLinks met een amendement komen om dit te repareren?

De heer Zwanenberg (GroenLinks) antwoordt dat zij blij zijn dat het Fonds Betaalbare Koop helemaal wordt overgeheveld naar die wooncoöperaties. Samen met het landelijk fonds en met het inzetten van eigen vastgoed kan ervoor worden gezorgd dat wooncoöperaties echt een voet aan de grond krijgen in Utrecht.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of er taken zullen wegvallen bij de genoemde bezuiniging. Gaat GroenLinks proberen om dit dan te repareren?

De heer Zwanenberg (GroenLinks) antwoordt dat de bezuiniging pas ingaat per 2028. Tot die tijd kunnen er nog belangrijke stappen worden gezet. GroenLinks vraagt naar het inzetten van eigen vastgoed, want daar valt veel winst te behalen.

Hij vervolgt zijn betoog. Eerder dit jaar werd een motie aangenomen om vastgoed aan te kopen om sociale woningbouw te realiseren. Aan de wethouder wordt gevraagd hoe het daarmee staat. GroenLinks wil ook dat mensen in goede huizen wonen. Helaas gaat dat niet altijd goed, zelfs niet in wat de gezondste en meest duurzame wijk van Nederland moet worden: Cartesius. Er is onlangs nog een prijs gewonnen, maar de bewoners wonen het jaar rond in stoofovens van dertig graden. Daar gaat iets mis op het vlak van klimaatadaptief bouwen. Aan de wethouder wordt gevraagd hoe kan worden voorkomen dat dit soort woningen worden gebouwd.

De voorzitter geeft het woord aan het CDA voor hun bijdrage.

De heer Dijkstra (CDA) zegt dat het college er alles aan doet om zaken die nu nodig zijn zover mogelijk door te schuiven. Harde bezuinigen komen vanaf 2026, dus na de verkiezingen, op bordje van het toekomstige college.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat 2026 het ravijnjaar is. Dat klopt dus.

De heer Dijkstra (CDA) gaat verder door te stellen dat het college door het afschaffen van de inzet op wooncoöperaties, subsidie op huurdersparticipatie en de verhuisadviseur, de verantwoordelijkheid van de samenleving terugtrekt naar het stadskantoor. Dat vindt het CDA niet de juiste visie. Uit ambtelijke navraag blijkt dat het geld uit budgetoverschrijving wordt besteed aan programmamanagers. Aan de wethouder wordt gevraagd hoeveel extra woningen dit zal opleveren. Zijn die programmamanagers na volgend jaar niet meer nodig, is de woningcrisis dan opgelost?

Stop de verkoop van sociale huurwoningen kost de gemeente miljoenen. Als we het goed begrijpen komt de compensatie uit nationale prestatieafspraken en de Woondeal. Dat kan dus budgetneutraal. Hoe is nu de volgorde: heeft het rijk het geld gelabeld om Stop de verkoop te financieren, of is het geld anders gelabeld en doet Utrecht er de compensatie van Stop de verkoop gewoon mee?

De heer Zwanenberg (GroenLinks) merkt op dat dit technische vragen zijn, die tevoren gecheckt hadden kunnen worden. Het CDA had tijdens deze behandeling dan hun mening kunnen geven.

De heer Dijkstra (CDA) zegt dat dit is nagevraagd naar aanleiding van antwoorden op schriftelijke vragen. Er is dus twee keer de weg gevolgd die we hier gewend zijn.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) had liever een mening gehad.

De heer Dijkstra (CDA) gaat verder met zijn betoog. Ook de aankoop van vastgoed vindt het CDA geen goed voorstel. Dat gaat volgens de Voorjaarsnota budgetneutraal gebeuren. Hoe gaat

de wethouder dat doen? Budgetneutraal werkt in dit kader verwarrend en kan beter worden vervangen door een andere term.

Het CDA gaat een motie indienen over het risicogestuurd toezicht. Wat het CDA betreft nemen de risico's door deze bezuiniging teveel toe.

- 5 Voor wat betreft de netcongestie merkt het CDA op dat dat alle plannen in gevaar brengt. Het is goed om te lezen dat het college er samen met andere partijen boven op zit. Is het maken van een crisisplan genoeg? In plaats van de zoveelste campagne tegen houtstook kan er beter worden ingezet op een campagne over spitsmijden. Daarmee wordt de verantwoordelijkheid bij burgers gelegd.

- 10 **De voorzitter** geeft het woord aan D66 voor hun bijdrage.

Mevrouw Van der Wilt (D66) meent dat het hoog houden van het bouwtempo belangrijk is. Door het college is aangegeven dat het effect van de bezuinigingen op het bouwtempo gering zal zijn. Aan de wethouder wordt gevraagd hoe dat wordt gemonitord. D66 vindt de ontwikkelingen op tijdelijk wonen spannend en blijft het volgen. Voor wat betreft Stop de verkoop herkent D66 de vraagstelling over de term budgetneutraal. In de brief daarover wordt gesproken over jaarlijks 5 miljoen minder inkomsten door waardeafdracht en dit jaar een compensatie van 8 ton die budgetneutraal kan. Verder wordt gemeld dat de rentelasten mogelijk in 2025 gecompenseerd moeten worden voor 2024 en 2025. Optellend is dit een compensatie van 3 mln. D66 vraagt de wethouder hoe dit verhaal precies zit, want het is een flink bedrag.

- 20 **De heer Van der Zweth** (PvdA) vraagt of D66 vindt dat de lagere uitgaven aan maatschappelijke opvang moeten worden meegerekend bij deze rekensom.

Mevrouw Van der Wilt (D66) antwoordt dat D66 niet tegen Stop de verkoop is. Er zijn echter ook nog rentelasten, en die zijn niet kostenneutraal. Daar is D66 kritisch over.

- 25 **De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt dat het regelen van een opvangplek 50.000 euro per jaar kost. Met 800.000 euro kunnen dus 16 plekken worden gerealiseerd. Met die 800.000 wordt ervoor gezorgd dat 100 sociale huurwoningen niet worden verkocht. Dat is win-win-win.

- 30 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) zegt niet dat het opnemen van de 800.000 euro een slecht idee is. Dat gaat echter alleen over 2024. Vooruitkijkend komen er nog allerlei bedragen aan rentekosten bij. Daar is D66 kritisch op, evenals op de aantallen die ervoor kunnen worden gerealiseerd. Er zijn maatregelen die veel meer kunnen opleveren.

De heer Van der Zweth (PvdA) zegt dat het gaat om 100 woningen en 16 opvangplekken per jaar. Dat lijkt een goed idee, ook in de redenatie van D66.

- 35 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) vindt dit een kromme vergelijking. Er komen geen woningen bij, maar er zijn 100 woningen die niet in de verkoop komen. Dat zijn geen plekken voor mensen die anders op straat komen. Dit zijn dingen waar D66 zich zorgen over maakt: er worden kosten gemaakt die optellen tot miljoenen. Het geld kan maar één keer worden uitgegeven, en wat D66 betreft niet aan rentelasten. Zij vraagt daarop een reactie van de wethouder.

- 40 **De heer Peters** (D66) zegt dat de bezuinigingsopgave ook vraagt om te kijken naar al het gemeentelijk vastgoed. D66 wil ten eerste dat er meer vaart wordt gemaakt met het mixen van functies. Daarover is een aantal moties ingediend, maar zij zien het nog niet terug. Ten tweede vraagt D66 of er kan worden onderzocht of vastgoed kan worden afgestoten. Hierbij gaat het om niet-maatschappelijk vastgoed, maar ook om vastgoed dat wel een maatschappelijke functie heeft. Er zijn in Utrecht organisaties die dit kunnen beheren.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt wat daarbij laaghangende fruit zou kunnen zijn.

- 45 **De heer Peters** (D66) zegt dat Ravellaan 96 daarvan een goed voorbeeld is. Daar zit nu horeca in en veel studentenhuisvesting. Dat zou kunnen worden afgestoten aan een stichting voor studentenhuysvesting.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat aan de Ravellaan nu mensen wonen. Wil D66 deze mensen eruit gooien bij verkoop?

5 **De heer Peters** (D66) antwoordt dat panden die een maatschappelijke waarde hebben kunnen worden verkocht aan een partij die ook maatschappelijke waarde heeft, zodat studenten erin kunnen blijven wonen.

De heer Van der Zweth (PvdA) vraagt of dit wel geld gaat opleveren.

10 **De heer Peters** (D66) antwoordt dat dit pand in de UBA-lijst stond voor 14 miljoen euro. Dat staat niet in verhouding tot andere panden. Hij denkt zeker dat het iets op kan leveren. Hij vervolgt zijn betoog. De taakstelling van 1,7 miljoen euro voelt voor D66 als een blanco cheque. Het is onduidelijk waar dit op gebaseerd is. D66 wil graag een onderbouwing op dit bedrag.

Mevrouw Smit (Volt) vraagt of D66 het eens is met de taakstelling.

De heer Peters (D66) antwoordt dat hij bij voorkeur geen enkele bezuiniging zou zien, maar elk programma moet een bezuinigingsslag maken. Het is eerlijk dat iedereen een steentje bijdraagt.

15 **Mevrouw Smit** (Volt) vraagt welk onderdeel volgens D66 geschrapt of op bezuinigd kan worden.

De heer Peters (D66) antwoordt dat dat lastig te zeggen is omdat veel niet duidelijk is, onder andere door netcongestie. De vraag is hoe aan de 1,7 miljoen wordt gekomen, en of dat niet teveel is.

Mevrouw Smit (Volt) vraagt wat D66 voorstelt.

20 **De heer Peters** (D66) antwoordt dat, als duidelijk is hoe aan de 1,7 miljoen is gekomen, de vraag is hoe de raad in positie wordt gebracht om daarover te beslissen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) zegt dat er 1,7 miljoen wordt bezuinigd op onder andere subsidie aan Utrechters voor zon op dak. Tegelijkertijd wordt er niet bezuinigd op subsidie aan woningcorporaties voor het isoleren van sociale huurwoningen. Vindt D66 dat niet vreemd?

25 **De heer Peters** (D66) antwoordt dat er niets staat over het schrappen van zon op dak-subsidie.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) geeft aan dat hij de reactie van de wethouder hierover wil afwachten omdat het niet helemaal duidelijk is. Hij vraagt hoe D66 aankijkt tegen de bezuiniging op energiemaatregelen die de gemeente zelf treft, en tegelijkertijd de subsidie aan vermogende woningcorporaties voor het isoleren van sociale huurwoningen handhaaft.

30 **De heer Peters** (D66) antwoordt dat niet duidelijk is wat in die 1,7 miljoen zit. Het is moeilijk om hierover een discussie te voeren, omdat het een als-dan-scenario is. Hij vervolgt zijn betoog, en vraagt de wethouder welke maatregelen worden overwogen om de bezuinigingsopgave van 1,7 miljoen vorm te geven en hoe ervoor wordt gezorgd dat deze maatregelen kunnen rekenen op steun van de raad.

35 Voor wat betreft milieu merkt D66 op dat het college eerder al concludeerde dat het onmogelijk wordt om aan de nieuwste WHO-normen voor luchtkwaliteit te voldoen. In de Voorjaarsnota wordt structureel bezuinigd op maatregelen op dit vlak, terwijl de middelen al beperkt waren. Vorige week lanceerde D66 het idee om een maximum snelheid van 30 kilometer per uur in te voeren. Hiermee wordt niet alleen de verkeersveiligheid verbeterd, maar ook de luchtkwaliteit.

40 Tegelijkertijd moet er realistisch worden gekeken naar maatregelen die de vrijheid van inwoners en ondernemers inperken. D66 denkt dat het uitbreiden van de milieuzones niet nodig is om resultaat te gaan boeken. Verder wil D66 geen verbod op houtstook binnenshuis zonder subsidies voor het verwijderen van rookkanalen. Aan de wethouder wordt gevraagd of zij het met D66 eens is dat eerst moet worden ingezet op verleiden om tot een gezondere en meer duurzame keus te komen, in plaats van direct op verbieden over te gaan.

45

Mevrouw Heijne (GroenLinks) merkt op dat er al jaren wordt gewerkt aan het verleiden van inwoners om houtstook terug te dringen. Is het nu dan niet goed om over te gaan op andere maatregelen?

5 **De heer Peters** (D66) antwoordt dat het goed is om andere maatregelen te overwegen. Er moet wel worden gekeken naar realistische maatregelen. Dat is wat D66 betreft niet het verbieden van rookkanalen.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) is het daar totaal niet mee eens. Er komt binnenkort een maatregelenpakket luchtkwaliteit. Het debat kan dan verder worden gevoerd.

10 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) vult zijn eerdere interruptie aan. Het gaat om kennis- en informatiebijeenkomsten voor bewoners en de uitrol van zon op bedrijfsdaken. Het is dus een mix van maatregelen voor Utrechters om energietransitie goed door te maken. Ziet er wel een parallel in met het subsidiëren van woningcorporaties om energietransitie van sociale huurwoningen mogelijk te maken. Hij vraagt of D66 kan reflecteren op zijn eerdere vraag.

15 **De heer Peters** (D66) ziet dat het in de UBA-lijst als overweging vermeld is, maar het staat niet in de Voorjaarsnota.
Hij vervolgt zijn betoog met een verwijzing naar circulaire economie. Aan de wethouder wordt gevraagd om met een circulaire kam door de gemeentelijke organisatie gaan, en te kijken of ook op andere afdelingen circulair kan worden gewerkt. D66 ziet vooral kansen op het sociale domein.
20 Waarom moet een gift of lening voor nieuwe woninginrichting altijd een volledig nieuwe inrichting betreffen? Kan hiervoor met kringlooporganisatie worden samengewerkt?

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat dit al wordt gedaan. Men krijgt een heel schamel budget waarmee men wel tweedehands moet kopen.

De heer Peters (D66) vraagt zich af of dit als gemeentelijke organisatie wordt uitgedragen.

De voorzitter merkt op dat hierover gisteren al een debat is gevoerd.

25 **De heer Peters** (D66) vervolgt zijn betoog. Ook aan de witgoedregeling moeten grenzen worden gesteld, door pas bij een bepaalde apparaatleeftijd in aanmerking te komen voor vervanging. Reparatie is ook heel goed, niet alles hoeft nieuw te zijn. Er zijn ongetwijfeld meer maatregelen te bedenken. De wethouder wordt verzocht hiermee aan de slag te gaan.

De voorzitter geeft het woord aan de Partij voor de Dieren.

30 **Mevrouw Minnaert** (PvdD) zegt dat het college voornemens is om woningcorporaties 800.000 euro per jaar te gaan geven ter compensatie van Stop de verkoop. Het verkopen van woningen is geen recht van woningcorporaties. De maatregel Stop de verkoop gaat om het rechtzetten van wat fout was. De PvdD vraagt zich af of de compensatie de taak van de gemeente moet zijn.
35 Verder vindt de PvdD de bezuinigingen op de aanmoediging van wooncoöperaties zonde. Utrecht heeft juist meer behoefte aan alternatieve woonvormen. Er wordt nu wel gekozen voor ondersteuning van woningcorporaties. Zou het niet mogelijk zijn om minder geld naar woningcorporaties te doen zodat er niet hoeft te worden bezuinigd op wooncoöperaties?
40 Voor wat betreft vastgoed geeft de PvdD aan dat het pand van de vogelopvang, dat eigendom is van de gemeente, in slechte staat is. Het is nu levensgevaarlijk voor mens en dier om er te werken en te verblijven. Toch zegt het college tegen de vogelopvang "zoek het maar lekker uit". Dit valt niet onder dierenwelzijn, maar om vastgoed. Als de gemeente panden verhuurt is het de verantwoordelijkheid van de gemeente dat het pand in goede staat is. Aan de wethouder wordt gevraagd toe te zeggen dat er een veilig pand komt, ofwel door nieuwbouw ofwel door herstel. De PvdD vraagt zich af wat voor prioriteit het college aan dierenwelzijn geeft.
45 Betreffende luchtkwaliteit merkt de PvdD op dat in de Voorjaarsnota wordt aangegeven dat er niet meer wordt ingezet op de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit. Dit is zorgelijk. Aan de wethouder wordt gevraagd of zij het met de PvdD eens is dat juist bij het inzetten op vervuilende bedrijven de grootste winst kan worden geboekt.
50 Voor wat betreft geluidsoverlast sluit de PvdD zich aan bij de vragen van GroenLinks over de motorcross.

De PvdD zegt dat het tegengaan van de klimaatcrisis één van de drie prioriteiten van dit college is, maar de successen op het gebied van energie en klimaat vallen enorm tegen. Het college bezuinigt 1,7 miljoen op het programma Klimaatvriendelijke stad. Dat is procentueel gezien de grootste bezuiniging van alle programma's. De onderbouwende tekst vindt de PvdD totaal
5 onbegrijpelijk. Wat wordt er bedoeld? Aan de wethouder wordt gevraagd om op korte termijn per brief nadere informatie te geven over deze duidelijke richting.

Een groot probleem is ook netcongestie. De gemeente kiest ervoor om gebouwen technisch aardgasvrij te maken maar nog niet aan te sluiten op stroom. Hybride warmtepompen worden aangemoedigd in plaats van elektrische. Zo houdt de gemeente fossiel nog langer overeind.

10 **De heer Peters** (D66) zegt dat het juist handig kan zijn om met hybride pompen het net niet te overbelasten.

Mevrouw Minnaert (PvdD) antwoordt dat netcongestie op dit moment niet echt is op te lossen. Er moet meer worden gedaan aan isolatie, tegen openstaande winkeldeuren, terrasverwarming, loeiende airco's en lichtvervuiling.

15 Zij vervolgt haar betoog. De PvdD mist ambities om in te zetten op verduurzaming van vastgoed. Het is onduidelijk hoeveel hieraan is besteed in 2023, maar ook of het college überhaupt ambities op dit vlak. Deze verduurzaming wordt afgezwakt vanwege netcongestie. Dat wekt zorgen. Ondertussen ziet de PvdD dat plannen voor het uitsterfbeeld van fossiele tankstations en klimaatneutrale mobiliteit zijn uitgesteld, en dat de eiwittransitie nog altijd niet wordt opgepakt.

20 Sterker nog: het college serveert tijdens de Week zonder vlees nog gewoon vlees en zuivel in de bedrijfsrestaurants. Zelfs als er makkelijk winst te behalen valt doet het college dat niet. Hoe verkoopt het college aan de stad en haar toekomstige bewoners deze domme bezuiniging van 1,7 miljoen?

De voorzitter geeft het woord aan de PvdA.

25 **De heer Van der Zweth** (PvdA) is van mening dat de stop op de verkoop van sociale huurwoningen goed is, en dat het belangrijk is om vol te houden. Het is goed om het subsidiepotje voor energiebesparing van minima daarvoor te gebruiken. Met stop de verkoop, verduurzaming en door blijven bouwen is er een mooi pakket waar de stad mee geholpen is. Het is opvallend dat er toch nog veel individuele woningen, de exoten, worden verkocht. Daar zijn nooit afspraken over
30 gemaakt. De PvdA sluit zich aan bij de vragen die daarover door GroenLinks zijn gesteld.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt hoe de PvdA vooruit kijkt naar de compensatie voor 2025 die in de brief staat genoemd.

35 **De heer Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat de inzet op Stop de verkoop moet blijven. Dat kan ook volgens de Ortec-onderzoeken. Er is één corporatie die in de knel kan komen, maar dat ligt niet aan Stop de verkoop. Het is laaghangend fruit om 100 woningen per jaar niet te verkopen in een tijd dat betaalbare woningen zo zeldzaam zijn en de druk op het huisvesten van kwetsbare doelgroepen zo groot.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt hoe de PvdA kijkt naar het compensatiebedrag.

40 **De heer Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat er allerlei bedragen worden genoemd. De gesprekken worden gevoerd tussen de corporaties en de gemeente. Daarbij gaat het over wat zij nodig hebben om te bouwen, om te verduurzamen en om de Stop de verkoop erop te hebben. Daarbij denkt de gemeente mee. Hij gaat daar nu niet op vooruitkijken.

Mevrouw Van der Wilt (D66) zegt dat in de Voorjaarsnota juist vooruit wordt gekeken. Voor volgend jaar wordt 1,7 miljoen gevraagd. Zegt de PvdA hier ja of nee tegen?

45 **De heer Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat het om 0,8 of wellicht 0,9 miljoen gaat. Eerder werd er gesproken over 10 of 12 miljoen, dat is teruggelopen naar een minuscule aandeel.

Mevrouw Oudejans (Student & Starter) zegt dat er 0,8 miljoen als compensatie staat. In de brief wordt tenminste 1,6 miljoen genoemd. Hoe reageert de PvdA daarop?

De heer Van der Zweth (PvdA) antwoordt dat hierover gesprekken moeten plaatsvinden. Hij wil daar nu geen uitspraak over doen.

Mevrouw Oudejans (Student & Starter) zegt dat nu het moment is om de financiering van volgend jaar bespreken. Daarom moet dit nu wel worden besproken.

- 5 **De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt dat het bespreken hiervan bij de P&C-cyclus kan. Nu ligt er geen voorstel voor. Dat moet ook niet want dan laat je je in de kaarten kijken. Er is nu een goede oplossing gevonden. Hij wil niet vooruit lopen op de situatie over één of twee jaar.

Mevrouw Oudejans (Student & Starter) vraagt of de in het rapport genoemde cijfers de werkelijke cijfers zijn, of gaan deze volgens de PvdA ook nog veranderen?

- 10 **De heer Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat het constant aan verandering onderhevig is. Het is beter om af te wachten.

Hij vervolgt zijn betoog. Op het gebied van leegstand zijn er goede stappen gezet. Een positief bijeffect is dat er meer bewoners zijn die zich gaan inschrijven bij de gemeentelijke administratie. De aanpak verdient zich daardoor vanzelf terug. Deze plus staat echter niet in de Voorjaarsnota. Verder staan er 473 woningen zes maanden of langer leeg door sloop of renovatie. Het zijn er ruim 400 door slooprojecten. De PvdA roept op om terughoudend te zijn met sloop. Daardoor staan er honderden woningen leeg.

- Mevrouw Van der Wilt** (D66) zegt dat het ook aan de bezwaarprocedures kan liggen dat het lang duurt. Zij verwijst daarbij naar de Ivoordreef.
- 20 **De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt dat bezwaar maken mag. Volgens hem is de Ivoordreef niet eens in deze cijfers opgenomen. Het aantal is dus nog hoger.

Mevrouw Van der Wilt (D66) zegt dat door bezwaren soms hele woningbouwprojecten worden geblokkeerd.

- 25 **De heer Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat bezwaren inderdaad tot veel vertraging leiden. Bezwaarmakers worden bovendien vaak niet in het gelijk gesteld, dus het kost ook nog veel geld. Het recht op uitzicht lijkt soms belangrijker dan het recht op wonen. De PvdA vindt het recht op wonen absoluut belangrijker.

Voor wat betreft de kantorenleegstand vraagt de PvdA of er wordt gedacht aan een aanpak om kantorenleegstand tegen te gaan.

- 30 De verhuurvergunning staat in het coalitieakkoord, maar het college laat nog altijd in het midden of het in Utrecht zal worden gedaan. In Arnhem en Leiden wordt het al gedaan. Zij geven aan dat het een goed middel is om te sturen op onderhoud en het voorkomen van schimmelwoningen. Kan de wethouder toezeggen dat de verhuurvergunning wordt ingevoerd?

- 35 Betreffende wonen is de PvdA van mening dat ook met de markt prestatieafspraken zouden moeten worden gemaakt.

De buurt- en wijkaanpak op Kanaleneiland, Ondiep, Zuilen en Parkwijk moet behouden blijven. Het is goed dat daarop niet wordt bezuinigd. In Overvecht helaas wel. Kan de wethouder toezeggen dat de bezuinigingen de kwetsbare bewoners zo min mogelijk raken, met name de jeugd?

- 40 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt hoe de PvdA aankijkt tegen de subsidie die jaarlijks wordt verstrekt aan woningcorporaties voor het isoleren van hun sociale huurwoningen. Is dat nog wel billijk?

- De heer Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat dat goed is uit te leggen. De slag tegen klimaatverandering is belangrijk. De lagere inkomens kunnen dat niet zelf regelen. Zij wonen met name in de corporatiewoningen.

- 45 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) denkt dat woningcorporaties het heel goed zelf kunnen. De subsidieverstreking is dan ook ten onrechte. De gemeente zou juist een bijdrage van woningcorporaties moeten vragen.

De heer Van der Zweth (PvdA) is het daar niet mee eens. Sociale huur loopt nog steeds het verst achter in de duurzaamheidsopgave. De corporaties zullen bijdragen via Stop de verkoop.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) stelt voor dat in de lopende prestatieafspraken wordt vastgelegd dat ze doorgaan met het isoleren van sociale huurwoningen en de 1,9 miljoen zelf gaan betalen.

- 5 **De heer Van der Zweth** (PvdA) vreest dat het dan bij de huurder terecht komt of dat de verduurzaming niet plaats zal vinden.

10 **De heer Cornielje** (PvdA) vervolgt het betoog van de PvdA. Het is goed dat de stad ondanks de bezuinigingen doorgaat met de aanpak van de klimaatcrisis. Er moet helaas ook bij het programma Klimaatvriendelijke stad worden bezuinigd. De rode lijn van de PvdA hierin is klimaatrechtvaardigheid: hoe zorgen we ervoor dat de mensen met een kleine portemonnee meeprofiten van klimaatbeleid. Dit betekent doorgaan met de witgoedregeling en deze uit te breiden voor energieslurpende wasmachines.

De heer Peters (D66) vraagt of de PvdA ook reparaties van energiezuinige machines wil stimuleren boven de aanschaf van nieuwe apparaten.

- 15 **De heer Cornielje** (PvdA) antwoordt dat apparaten die gerepareerd moeten worden vaak niet energiezuinig zijn.

De heer Peters (D66) zegt dat er wasmachines van 40 jaar oud worden gebruikt. Die zijn inderdaad niet energiezuinig. Maar er zijn ook machines van 5 jaar oud, die zouden eerst gerepareerd moeten worden.

- 20 **De heer Cornielje** (PvdA) antwoordt dat die dan eerst kunnen worden gerepareerd. Het heeft te maken met de wasmachines en de hoeveelheid daarvan.

De heer Peters (D66) vraagt wat er wordt bedoeld met de hoeveelheid.

De heer Cornielje (PvdA) antwoordt dat niet bekend is hoeveel wasmachines gerepareerd kunnen worden die energiezuinig zijn.

- 25 Hij gaat verder met zijn betoog. Volgens de PvdA is het goed om energieboxen te blijven uitdelen. Daarmee worden mensen met een kleine portemonnee geholpen in hun bestaanszekerheid. Er zijn het afgelopen jaar 3000 energieboxen uitgedeeld en de witgoedregeling is 1100 keer gebruikt. Toch moet er ook bezuinigd worden. De PvdA denkt aan potjes die niet benut worden en aan maatregelen die niet klimaatrechtvaardig zijn. Daarbij valt te denken aan het subsidiëren van verduurzaming van particuliere woningen, of het doorvoeren van klimaatbesparende maatregelen door het MKB. Deze regelingen zijn in het afgelopen jaar voor slechts 7 respectievelijk 34 procent benut.

- 35 **De heer Peters** (D66) zegt dat niet het benutten van de regeling de maatstaf is. De onderbenutting kan ook iets zeggen over hoe goed vindbaar de regeling is en hoe het gepromoot wordt. Daar moet eerst op worden gefocust voordat de stekker eruit wordt getrokken.

De heer Cornielje (PvdA) antwoordt dat deze regelingen niet direct leiden tot een klimaatrechtvaardige samenleving én niet benut worden. Als het college voor de taakstelling kiest, probeer dan die twee mee te nemen in de afweging van de keuzes.

- 40 **De heer Peters** (D66) zegt dat als iets niet goed benut wordt, dan moet niet meteen de stekker eruit worden getrokken. De regelingen moeten beter vindbaar worden gemaakt.

De heer Cornielje (PvdA) antwoordt dat de regelingen niet klimaatrechtvaardig zijn en niet goed benut worden.

De heer Peters (D66) vraagt waarom de regelingen niet klimaatrechtvaardig zijn.

De heer Cornielje (PvdA) antwoordt dat het subsidiëren van particuliere woningen ten goede komt aan mensen die al een woning bezitten, dus niet aan huurwoningen die substantieel achterlopen in de verduurzamingsslag.

5 **De heer Vintges** (VVD) concludeert dat het volgens de PvdA oneerlijk is dat mensen met een eigen woning hun huis verduurzamen of dat MKB-ers hun bedrijf verduurzamen. Is verduurzamen alleen voor de armere groepen, of moet het voor allemaal zijn?

10 **De heer Cornielje** (PvdA) antwoordt dat er harde keuzes moeten worden gemaakt. De gemeente krijgt substantieel te weinig geld voor klimaat. Sommige groepen met een kleine portemonnee kunnen niet meekomen. Laten we dan kijken naar maatregelen die klimaatrechtvaardig zijn en naar regelingen die niet benut worden.

Mevrouw Smit (Volt) zegt dat de taakstelling niet alleen over regelingen en subsidiepotjes gaat, maar ook over de fysieke kant van energieprojecten, arbeidsmarktkrapte, programmamanagement, lobby. Hoe verhoudt zich dat tot klimaatrechtvaardigheid, moet daarop worden bezuinigd?

15 **De heer Cornielje** (PvdA) antwoordt dat de maatregelen die zojuist door hem zijn benoemd voor de PvdA de maatregelen zijn waarop kan worden ingeteerd.

Mevrouw Oudejans (Student & Starter) zegt dat de definitie van klimaatrechtvaardigheid door de PvdA zelf wordt ingevuld. Daar kunnen de meningen over verschillen. Ook particuliere bewoners moeten gebruik kunnen maken van subsidies, als zij die nodig hebben.

20 **De heer Cornielje** (PvdA) antwoordt dat huurwoningen substantieel achterlopen bij de verduurzamingsslag. Als er pijnlijke keuzes moeten worden gemaakt dan moet worden gekeken naar wat het meest efficiënt en klimaatrechtvaardig is en wat het minst wordt benut.

25 **Mevrouw Oudejans** (Student & Starter) concludeert dat zij daarover van mening verschillen. Regelingen voor subsidies worden soms niet gevonden. De regeling voor MKB-ers is onlangs geëvalueerd en wordt hervormd. Gooit de PvdA dit in de prullenbak?

De heer Cornielje (PvdA) antwoordt dat deze regeling voor slechts 34% wordt benut. Dat is niet geruststellend.

30 **Mevrouw Oudejans** (Student & Starter) vindt de 34% ook niet geruststellend, daarom wordt de regeling aangepast. De MKB-ers krijgen energieboxen uitgedeeld, wat wel wordt gewaardeerd door de PvdA.

35 **De heer Cornielje** (PvdA) antwoordt dat er dit jaar flink moet worden bezuinigd. Dat betekent dat er duidelijke keuzes moeten worden gemaakt. De PvdA wil de energieboxen wel behouden maar ook goed kijken naar de MKB-regeling, die slecht benut wordt. Hij vervolgt zijn betoog. Als derde punt noemt hij het geven van energieadvies aan grondgebonden woningen. Daarvan is 37% niet benut en dit is geen regeling die de klimaatrechtvaardigheid ondersteunt.

De voorzitter geeft het woord aan Volt.

40 **Mevrouw Smit** (Volt) heeft vragen over de netcongestie die Utrecht treft. De gevolgen daarvan zijn erg groot. Het zorgt voor vertraging in de energietransitie en in de groei van de stad. Aan de wethouder wordt gevraagd hoe wordt geprioriteerd wat mogelijk wordt, wat voor impact het heeft op de groei van de stad en hoe de keuze wordt gemaakt om wel of niet aan te sluiten op het net. Kan netcongestie leiden tot onderuitgave? Biedt het kansen voor temporiseren? Het zou goed zijn om het gesprek daarover nu al te voeren. In de Voorjaarsnota staat dat er maatregelen kunnen zijn die nog niet bekend of mogelijk zijn. Wordt daarbij ook gekeken naar een geïntegreerd energiesysteem, zodat flexibiliteit mogelijk is? Volt is tegen de taakstelling op het gebied van energietransitie. Zij zijn het eens met D66 dat het lastig is om een oordeel te vormen over wat de taakstelling betekent voor de energietransitie. In de Voorjaarsnota staat dat er niet wordt gewerkt met structurele programmalijnen, maar met een jaarlijkse programmering. Er zijn echter ook

landelijke doelstellingen die verder in de toekomst liggen, zoals Klimaatneutraal 2050. Aan de wethouder wordt gevraagd hoe dit wordt gehaald als er niet bewust meerjaarlijks ergens naar toe wordt gewerkt.

5 **Mevrouw Heijne** (GroenLinks) merkt op dat Volt tegen de taakstelling op energietransitie is. Wat stelt Volt dan voor?

Mevrouw Smit (Volt) antwoordt dat Volt ruimte ziet in een aantal ruimtelijke trajecten, toeristenbelasting, leges en de gemakkelijksheidsretributie.

De heer Peters (D66) vraagt met hoeveel procent de toeristenbelasting volgens Volt kan stijgen.

10 **Mevrouw Smit** (Volt) antwoordt dat dat afhangt van de uitkomsten van de verschillende commissies en van de antwoorden van de wethouder op verschillende onderwerpen. Zij vervolgt haar betoog. De voorgestelde bezuinigen op Samen voor Overvecht ziet Volt niet zitten. De eerste resultaten zijn nu eindelijk zichtbaar. Het zou zonde zijn om nu te stoppen. Voor wat betreft luchtkwaliteit maakt Volt zich zorgen over de taakstelling. Ook hier zijn er lange termijn doelstellingen. Als er wordt getemporiseerd, wordt de doelstelling van zero pollution dan wel gehaald?

De voorzitter geeft het woord aan Student & Starter.

20 **Mevrouw Oudejans** (Student & Starter) zegt dat er veel uitdagingen omtrent wonen zijn. Deze lossen zichzelf niet vanzelf op. Om de obstakels op een rijtje te krijgen heeft Student & Starter nagedacht over de stappen die een jonge Utrechter moet zetten om hier fijn te kunnen wonen. Met wat geluk heeft diegene gehoord dat hij zich op zijn zestiende kan inschrijven bij de SSH. Anders staat hij tot na zijn bachelor op de wachtlijst voor een kamer. Alternatieven zijn om via Kamernet, RentSlam of Facebook op zoek te gaan. Voor de eerste twee moet men vaak een dubbel abonnement afsluiten om überhaupt een huis te kunnen zien. Bovendien hebben zij vaak een slecht of onbetrouwbaar aanbod. Via Facebook zijn er praktijken waarbij men moet betalen om naar de volgende hospiteerronde door te gaan. Het Huurteam in combinatie met de Wet goed verhuurderschap kunnen een deel van de problematiek aanpakken maar juist deze online-situaties zijn erg moeilijk te handhaven. Kan de wethouder toezeggen om met een aanpak te komen tegen deze praktijken?

30 Als er eenmaal een woning is gevonden, dan blijkt dat de twintig jaar oude wasmachine ieder moment in de fik kan vliegen en dat de elektriciteitsdraden open en bloot door de gang lopen. Ook hier kan het Huurteam iets aan doen, maar het zou nog mooier zijn als men van tevoren weet of een woning veilig is. In Maastricht is er een Keurmerk Prettig Wonen opgericht waarbij getoetst wordt op veiligheid van de woning en betrouwbaarheid van de verhuurder. Kan de wethouder toezeggen om uit te zoeken of dit ook mogelijk is in Utrecht? Ondanks de financiële prikkel van de basisbeurs schrijven veel studenten zich niet in bij de gemeente, ook wel 'spookstudenten' genoemd. Hierdoor loopt de gemeente mogelijk een hoop geld mis. Wethouder Van Hooijdonk is al met verhuurders van studentenwoningen in gesprek over het splitsen van de energierekening. Kan zij ook vragen of zij hun huurders kunnen informeren over het inschrijven bij de gemeente, en daarbij een overzicht maken van hoeveel spookstudenten er in de stad zijn?

40 **De heer Paalman** (Horizon) merkt op dat er al een campagne is voor spookstudenten om zich in te schrijven.

Mevrouw Oudejans (Student & Starter) antwoordt dat deze campagne is afgelopen. Het is daarom goed om met particuliere verhuurders in gesprek te gaan over manieren om dit op te lossen.

45 Zij vervolgt haar betoog en geeft aan dat men vervolgens op zoek gaat naar een eigen plekje. Het is vaak onduidelijk waar je kunt kopen of huren. Erachter komen waar nieuwe woningen opgeleverd worden of waar je je kunt inschrijven voor bestaande huurwoningen is een flinke klus. Kan de wethouder toezeggen om een overzicht te maken van alle beschikbare huur- en koopwoningen? Dat kan bijvoorbeeld via een portal waarvan ontwikkelaars bewerkingsrechten hebben. Hiervoor moet een onderzoek naar de kosten ervan komen. Dat zou ook kunnen werken voor de tijdelijke woningen waarvan de eersten al zijn geplaatst. Het realiseren daarvan duurt vrij lang. Er is veel geld in gestopt, veel tijd overheen gegaan en er zijn veel beloftes gedaan. Worden

de aantallen gehaald, en zo niet, hoe gaan we verder? Ziet de wethouder ook in dat er beloften zijn gemaakt die achteraf gezien veel te optimistisch waren? Hoe gaat het financiële plaatje eruit zien als doorplaatslocaties toch niet gegarandeerd blijken te zijn over veertig jaar? Er zijn veel onzekere factoren. Aan de wethouder wordt een reflectie gevraagd.

5 Voor Stop de verkoop wordt dit jaar 800.000 euro aan compensatie betaald. De kosten zijn aanzienlijk. Student & Starter deelt de zorgen die eerder genoemd zijn. In het debat is gesuggereerd dat deze bedragen gaan veranderen, ondanks dat het onderzoek door een gerenommeerd onderzoeksbureau is gedaan. Aan de wethouder wordt een reflectie gevraagd.

10 **De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt dat de bedragen kunnen veranderen omdat er een onderhandeling gaande is.

Mevrouw Oudejans (Student & Starter) wijst op het onderzoek, waarin staat dat deze bedragen waar zijn. Als er weer nieuwe gesprekken en onderhandelingen komen, op welke informatie moet de raad dan afgaan?

15 **De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt dat het rapport over 2024 gaat. Volgend jaar komt er een geactualiseerd rapport. Student & Starter was heel erg voor Stop de verkoop. Is dat nog steeds zo?

Mevrouw Oudejans (Student & Starter) antwoordt dat zij schrikt van de bedragen. Er is meer informatie nodig om dit te kunnen bolwerken.

20 **De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt dat nu wordt gekeken naar 2024 en de brief die recent is ontvangen over de compensatie. Als blijkt dat er geen geld wordt overgemaakt, maar dat wordt gecompenseerd met een maatregel waarmee iedereen wordt geholpen, is Student & Starter dan gerustgesteld?

25 **Mevrouw Oudejans** (Student & Starter) antwoordt dat zij nu alleen bedragen ziet, geen maatregelen. Aan de wethouder vraagt zij wat de concrete maatregelen dan zijn. Zij vervolgt haar betoog. Voor wat betreft vastgoed merkt zij op dat culturele partijen vastzitten aan een vestzak-broekzakverhaal. De subsidie komt van de gemeente, en tegelijkertijd gaat het grootste deel van de begroting naar de huur van de panden. Aan de wethouder wordt gevraagd toe te zeggen dat in geval van renovatie gericht wordt gekeken naar duurzaamheidsmaatregelen waarmee de afschrijftermijn van het pand wordt verlengd.

30 **De heer Paalman** (Horizon) zegt dat de verhuisadviseur voor senioren wordt gehalveerd in de plannen. Dit treft mogelijk de doorstroom.

Mevrouw Oudejans (Student & Starter) benoemt dat in het doorstroomrapport een aantal maatregelen wordt genoemd. Eén daarvan is de verhuisadviseur. Zij is benieuwd naar hoe de halvering van de verhuisadviseur uitpakt.

35 **De heer Paalman** (Horizon) merkt op dat de kosten van de verhuisadviseur 20.000 euro bedragen. Vindt Student & Starter het ook een interessante zoektocht om dat bedrag ergens vandaan te halen?

40 **Mevrouw Oudejans** (Student & Starter) ziet het voorstel van Horizon daarover graag tegenmoet. Zij vervolgt haar betoog met het thema energie en klimaat. Hoe de taakstelling ingevuld gaat worden is nog niet duidelijk. Zij sluit zich aan bij eerdere vragen hierover.

De voorzitter merkt op dat er behoefte is aan een korte pauze. Hij schorst de vergadering.

- Schorsing -

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan DENK.

45 **De heer Usta** (DENK) zegt dat deze periode lastige keuzes moeten worden gemaakt. Daar bevinden Utrechters zich al langer in. Om die reden is het goed om kritisch te kijken naar de voorstellen van het college. Wonen is een basisbehoefte. Het hebben van een huis is essentieel

voor de levenskwaliteit van mensen. Helaas wordt het probleem van betaalbaar wonen steeds urgenter en problematischer. Woningzoekenden kennen een lange wachttijd voor een sociale huurwoning. Kwetsbare groepen zoals jongeren die verblijven in jeugdzorginstellingen, nieuwkomers met verblijfsvergunningen en mensen met maatschappelijke opvang zijn eveneens aangewezen op sociale huurwoningen. Daarnaast wordt er steeds vaker een beroep gedaan op huisvesting voor inwoners met een langdurige zorgvraag, zoals ouderen die langer thuis wonen. Dit leidt tot druk op totale zorglandschap. Dit brengt acute problemen met zich mee en leidt tot hogere maatschappelijke kosten, zoals veiligheidskosten. Niet alleen het vinden van een woning valt niet mee, ook het behouden van een woning is problematisch. Bijvoorbeeld voor economische daklozen. DENK roept het college op om hard in te zetten op diepgaand onderzoek naar alternatieve koopconstructies. Een grote groep Utrechters die een eigen woning wil kopen kan dat niet vanwege het renteaspect. Door rentevrije koopconstructies te ontwikkelen zal er een doorstroming plaatsvinden waardoor woningen in het sociale segment vrij zullen komen. Daarnaast komt inclusie in de woningmarkt meer tot zijn recht. Verder verzoekt DENK om Utrechters stadsvoorrang te geven. Ook vraagt DENK om het sociale huursegment permanent te verhogen van minimaal 40 naar 50%. Verder moet gemeentelijke invloed worden aangewend om inkomensgrenzen voor sociale huur te verhogen. Het leven is duurder geworden. Men houdt minder over, waardoor het eerlijker is om minder vaste lasten te hebben bij een hoger inkomen. Ook voor ruimten zonder woonfunctie, zoals een garagebox, moet een hogere grens worden gesteld aan huurprijzen. Dit zorgt voor minder geïnteresseerden waardoor men eerder een parkeervak zal vullen. Verder moeten er meer verspreid cultuursensitieve zorgwoningen worden gebouwd voor ouderen. Daardoor kunnen ouderen eerder een woning vrijmaken voor de volgende generatie. Aan de wethouder wordt hierover een toezegging gevraagd. Als laatste merkt DENK op het jammer te vinden dat er wordt bezuinigd op Samen voor Overvecht. Zij sluiten zich aan bij het betoog van de PvdA, evenals voor het punt over Stop de verkoop.

De voorzitter geeft het woord aan de CU.

Mevrouw Alblas (CU) zegt dat de wooncrisis niet kleiner maar eerder groter wordt gemaakt. De gevolgen zijn voor iedereen voelbaar, maar het meest voor huisvesting van kwetsbare groepen. De CU is dan ook blij met het programmateam en de uitvoering langs de vijf treden, conform hun motie. De CU blijft zich hier wel grote zorgen over maken. Dit leidt tot acute problemen in de opvang en tot hoge maatschappelijke kosten. De groep daklozen in de stad zal groeien. Het is goed dat dit als knelpunt is opgenomen in deze Voorjaarsnota. De oplossing is niet meer opvangplekken, maar meer woningen. De CU kijkt in dat kader uit naar de uitvoering van de motie 'Liever een klein maar fijn huis'. Ook wordt gewacht op de uitvoering van de motie 'Stimuleer woningdelen door een kostendelersbonus'. Kan dit nog voor het reces worden verwacht? We moeten niet alleen huizen bouwen maar vooral gemeenschappen. Daar zijn goede voorbeelden van in Utrecht. Dit soort plekken vormt het cement van een wijk of buurt. De CU kijkt uit naar het uitvoeringsprogramma Coöperatief wonen. Eerder gaf de wethouder aan dat hier grote kansen worden gezien als het gaat om het realiseren van betaalbare woningen. Het is goed dat wooncoöperaties worden aangemoedigd met financiële middelen, maar vanaf 2028 verdwijnen deze middelen. Ze worden gezien als minder efficiënt binnen het beleidsveld wonen. Waar is dat op gebaseerd, en hoe rijmt de wethouder dat met eerdere uitspraken over de grote bijdrage die wooncoöperaties leveren bij het tegengaan van de woningnood? De woonadviseur voor ouderen speelt een grote rol in doorstroming die nodig is. Het budget hiervoor vanuit de gemeente wordt minder. Lopen er al gesprekken met de STUW over het overnemen van het overgebleven deel van de kosten?

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt wat de CU zelf voorstelt over de wooncoöperaties.

Mevrouw Alblas (CU) antwoordt dat in een ideale wereld het budget voor wooncoöperaties overeind blijft.

Voor wat betreft netcongestie zegt zij dat het probleem alleen maar groter is geworden. De CU mist een goed onderbouwde financiële kant. Verwacht het college dat het rijk de additionele investeringskosten alsnog gaat dekken of is er een gemeentelijk potje voor gevonden? Het voorstel van het CDA, om de netcongestie met de inwoners aan te pakken, omarmt de CU. Daarnaast verwachten zij winst te behalen bij een focus op minder energieverbruik. Zij zijn bezig met schriftelijke vragen rondom grootverbruikers van energie, en linken dit alles aan de klimaat- en de ecologische crisis die gaande is. Volgende week komt Extension Rebellion langs om de

raad eraan te herinneren dat het alweer vijf jaar geleden is dat de gemeente de klimaatnoodtoestand uitriep. Dat kan niet alleen door de gemeente Utrecht worden opgelost, maar op verder isoleren en besparen kunnen nog wel stappen worden gezet.

De CU sluit zich aan bij de vraag van GroenLinks over het gebouw in de Cartesiusdriehoek waar het altijd 30 graden is. Is de oplossing die door iemand uit Den Haag werd gemaild al bij de bewoners terecht gekomen? Verder sluit de CU zich aan bij de vragen van GroenLinks over de prijzen bij laadpalen.

De CU vindt het belangrijk dat door wordt gegaan met Utrecht Circulair. De koopcyclus moet worden doorbroken, waardoor minder afval en meer hergebruik zal ontstaan. Het aantal bijplaatsingen bij ondergrondse afvalcontainers is een hardnekkig probleem. Hopelijk leiden de inzet op handhaving en de campagnes tot resultaat. Aan de wethouder wordt gevraagd de raad hiervan op de hoogte te houden. Het college vindt risico 5 (pagina 112) geen substantieel risico. De mogelijkheid van de aanwezigheid van bedrijfsafval heeft niet geleid tot een hoger aanbod van restafval in ondergrondse containers. Van de Schone Stad-coaches heeft de CU begrepen dat er wel degelijk bedrijfsafval gestort wordt. Dit leidt niet tot meer afval, maar zeker niet tot minder. Kan de wethouder toezeggen dat er wel op dit risico gehandhaafd blijft worden?

Tenslotte is het voor de CU belangrijk dat er wordt doorgedaan met de punten waarop voor Samen voor Overvecht resultaten worden gezien. Liever wat langzamer, maar wel vooruit dan nu waardevolle dingen stoppen. Hoe gaat de wethouder ervoor zorgen dat de doelstellingen uit het programma en de cofinanciering ervan overeind blijven?

De voorzitter geeft het woord aan EenUtrecht.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) heeft een amendement met de titel 'Woningcorporaties dragen mee in de lasten' gedeeld. Daarmee wordt 4,434 miljoen euro bij hen weggehaald dat wordt geïnvesteerd in zes woongerelateerde zaken waar het college nu nog op wil bezuinigen. Dat kan want de Ortec-rapportage laat zien dat daar ruimte voor is. EenUtrecht stelt voor om die rapportage in deze commissie te agenderen op 1 oktober. Op dit moment vragen zij van de wethouder de garantie dat niets aan de woningcorporaties wordt betaald in het kader van Stop de verkoop. Indirect betekent dat namelijk dat er op andere plekken moeilijk een beroep kan worden gedaan op een financiële bijdrage van de woningcorporaties. Aan de wethouder wordt een reflectie hierop gevraagd. Het is volgens EenUtrecht te gek voor woorden dat de gemeente de woningcorporaties voor 1,9 miljoen subsidieert en zelf 1,7 miljoen bezuinigt op een subsidietaakstelling Energietransitie in mixmaatregelen. Aan de wethouder wordt gevraagd of de woningcorporaties het isoleren van hun sociale huurwoningen niet zelf kunnen betalen. Is de wethouder bereid om in de lopende besprekingen over de prestatieafspraken in de paragraaf Leefbaarheid te komen tot een afspraak dat zij 2,5 miljoen gaan meebetalen aan enkele noodzakelijke investeringen die hieraan raken? Verder wordt er 20.000 bezuinigd op huurdersparticipatie. Vindt de wethouder het verantwoord dat hierop wordt bezuinigd? Ook wordt gevraagd wat de bezuiniging op de wooncoöperaties betekent. Wordt daarmee vanaf 2028 helemaal gestopt? Tenslotte ondersteunt EenUtrecht de vragen van D66 over de verkoop van vastgoed en van DENK over de sociale koop.

De voorzitter geeft het woord aan UtrechtNu.

De heer Emmen (UtrechtNu) geeft aan dat in de grondbeginselen van UtrechtNu meer dan eens het woord 'pragmatisme' staat. Dat betekent voor hen een goede balans tussen idealen en realiteit. Veel gemeentelijke vraagstukken doe je tekort als die worden gereduceerd tot een eenvoudig links of rechts. De bouw van sociale huurwoningen verzandt vaak in een meer of minder. Onder het huidige stadsbestuur slaat de meter vaak uit naar meer, terwijl sociale huurwoningen maar voor een beperkte groep toegankelijk zijn. De middenklasse wordt langzaam de stad uit gedreven, dat is een zorgelijke ontwikkeling. UtrechtNu wil niet zomaar meer sociale huur, maar ook dat het aandeel sociale huur eerlijker verdeeld wordt over de stad zodat alle wijken divers en levendig blijven met mensen uit alle lagen van de bevolking. Hiermee moet ook rekening worden gehouden bij de uitwerking van Stop de verkoop.

Utrechters moeten kunnen doorstromen in hun eigen stad. Langdurige inwoners van Utrecht moeten voorrang krijgen bij de toewijzing van sociale- en middenhuurwoningen. Dat wordt 'Utrechtse urgentie' genoemd. UtrechtNu zal daar op terugkomen, en vraagt de wethouder om hier alvast op te reflecteren.

De discussie rondom verdichting van de stad is onlosmakelijk verbonden met de polder

Rijnenburg. Deze polder gaf als laatste de mogelijkheid om heel veel woningen te realiseren. Toch gaan we het niet optimaal gebruiken voor woningbouw.

5

In het kader van de energietransitie voelt UtrechtNu zich voor wat betreft kernenergie af en toe een roepende in de woestijn. Zij hebben niet de illusie om in de gemeente Utrecht op korte termijn een kerncentrale te realiseren. Het is wel gek dat men in een van de dichtstbevolkte regio's van Nederland een van de minst ruimte-efficiënte energievormen wil implementeren. Ook hier kan Utrecht wel wat meer pragmatisme gebruiken.

10

De heer Paalman (Horizon) is het met UtrechtNu eens voor wat betreft de kerncentrale: het is onhandig om dat in Utrecht te doen. Zonnepanelen zijn in de zomer een goed idee, maar in de winter niet. Hoe gaan we het in de winter warmhouden?

De voorzitter merkt op dat het betoog van UtrechtNu over kernenergie ging. De vraag van Horizon is daarop niet van toepassing.

15

De heer Emmen (UtrechtNu) vervolgt zijn betoog met de opmerking dat de gemeente meer buiten ideologische dogma's moet denken. Er is een kritische blik op problemen nodig en oplossingen die echt werken.

Mevrouw Smit (Volt) vraagt wat dan wel realistische oplossingen zijn, als kernenergie niet werkt.

De heer Emmen (UtrechtNu) kijkt alsnog graag naar kernenergie, maar daar lijkt geen politiek draagvlak voor te zijn. Inmiddels had er al een kerncentrale kunnen staan.

Mevrouw Smit (Volt) vraagt nogmaals wat dan wel een realistische oplossing is.

20

De heer Emmen (UtrechtNu) antwoordt dat UtrechtNu het niet eens is met het principe dat er regionaal wordt gekeken, via de RES. Dit vraagstuk moet landelijk worden opgelost. Het is niet realistisch omdat het waarschijnlijk niet mogelijk is.

Mevrouw Smit (Volt) vraagt wat er dan landelijk gezien een realistische oplossing is.

25

De heer Emmen (UtrechtNu) antwoordt dat er landelijk meer zou moeten worden ingezet op kernenergie.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) hoorde UtrechtNu pleiten voor het loslaten van ideologische dogma's, en tegelijkertijd een pleidooi houden voor kernenergie in Utrecht en het negeren van de mogelijkheden van windenergie.

30

De heer Emmen (UtrechtNu) legt uit dat met ideologische dogma's het vasthouden aan zonne- en windenergie voor het terugdringen van CO₂-uitstoot wordt bedoeld, terwijl dat niet de enige of de beste oplossingen zijn.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) zegt dat alleen met de voorstellen van GroenLinks nu de vraag naar duurzame energie kan worden opgelost. Zelfs de heer Turkenburg, een fervent voorstander van kernenergie, ziet een kerncentrale in Utrecht niet gebeuren.

35

De heer Paalman (Horizon) vraagt of UtrechtNu wel of niet voor een kerncentrale binnen de gemeentegrenzen van Utrecht is.

De heer Emmen (UtrechtNu) antwoordt dat zij dat idealiter wel zien, hoewel dit ingewikkeld is omdat er een geschikte locatie voor nodig is

De heer Paalman (Horizon) vraagt waar die in Utrecht zou kunnen komen.

40

De heer Emmen (UtrechtNu) antwoordt dat daar nog geen geschikte locatie voor is.

De voorzitter geeft het woord aan Horizon.

De heer Paalman (Horizon) zegt dat er amper gewoond kan worden in Utrecht. Door starters niet, door studenten niet en ga zo maar door. Er wordt gebouwd en dat is goed, maar daarmee is de race nog niet gelopen. Zeker niet op de korte termijn. Horizon wil namens alle Utrechters die willen wonen blijven zoeken naar oplossingen. Een eerste aandachtspunt daarvoor is doorstroming.

5 Horizon begrijpt niet dat wordt voorgesteld om te bezuinigen op de verhuisadviseurs voor senioren. Daardoor komt een huis voor gezinnen vrij, die plaats kunnen maken voor starters. Waarom wordt daarop bezuinigd? Er is 20.000 euro voor nodig, waar zitten de prioriteiten van het college? Horizon zal met een voorstel komen om deze bezuiniging niet uit te voeren.

10 De SSH is niet van plan om onzelfstandige studentenkamers te bouwen zolang het rijk de huurtoeslag in stad houdt. Het sentiment in deze raad is juist dat er meer onzelfstandige studentenkamers komen, omdat er dan heel efficiënt nieuwe kamers gebouwd kunnen worden en omdat studenten dat ook heel graag willen. Er is eerder gezegd dat de gemeente SSH financieel moet compenseren als wij onzelfstandige studentenkamers in Utrecht willen. Aan de wethouder wordt gevraagd of dat ergens begroot is, en of er een toezegging van het rijk is. Waar is het geld om dit mogelijk te maken? Waar gaan de 6000 studenten wonen?

15 Tenslotte heeft Horizon een kritische noot over Overvecht-Noord aardgas vrij. Dat is mis gelopen. Horizon wacht het onderzoek daarover van de Utrechtse Rekenkamer af. Een positieve noot wordt gemeld over windmolens in Rijnenburg. Daarmee geven we in Utrecht het goede voorbeeld voor een toekomst zonder fossiele energie.

20 **De voorzitter** constateert dat hiermee de eerste termijn eindigt. Hij vraagt aan de wethouders of er vragen zijn die direct beantwoord kunnen worden.

Wethouder Streefland geeft aan dat het besluit over Samen voor Overvecht niet lichtvoetig is genomen. Er wordt veel gedaan met bewoners, organisaties en ondernemers in de wijk. Er wordt vastgehouden aan de kaders die eerder door de raad en de wijkcoalitie gesteld zijn om de keuzes
25 zo verantwoord en scherp mogelijk te maken en de bezuiniging zo min mogelijk nadelig te laten uitpakken voor de bewoners van Overvecht. Het doel is om de bezuiniging zo doelmatig mogelijk te doen. Dat betekent scherper kijken, meer sturen op doelen en de strategie die daarbij hoort, samen met de partners in de wijkcoalitie. Dan wordt duidelijker waar bezuinigingen kunnen plaatsvinden zonder dat schade ontstaat aan jeugd, jongeren en mensen in een kwetsbare positie.

30 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) vraagt of prioriteit voor de jeugd in het gedrang komt.

Wethouder Streefland antwoordt dat met de wijkcoalitie wordt geprobeerd om dat overeind te houden. De focus op het toekomstperspectief van jeugd en jongeren is cruciaal.

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt of de wethouder, als uit onderzoek blijkt dat er misschien wel iets meer mogelijk is, daar dan ook naar gaat kijken.

35 **Wethouder Streefland** antwoordt dat het ook mogelijk is dat er iets gefinancierd wordt door andere partners. Zij stelt voor om eerst te kijken wat er gedaan kan worden om de wijk stap voor stap te verbeteren.

40 Er wordt geprobeerd een efficiëntieslag te maken door hechtere samenwerking tussen partners in de wijk, bijvoorbeeld bij het samen aanvragen van subsidies. De raad wordt hiervan op de hoogte gehouden. Het plan is om hier na de zomer mee te starten. In Q1 2025 komt er een update waarin wordt aangegeven welke concept-keuzes worden gemaakt.

De voorzitter vraagt of er gemiste vragen zijn. Die zijn er niet. Er is geen behoefte aan een tweede termijn.

45 **Lijst van toezeggingen wethouder Streefland**

1. Wethouder Streefland zegt toe dat de raad in Q1 2025 een update per raadsbrief ontvangt van het project Samen voor Overvecht.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Schilderman.

Wethouder Schilderman geeft aan dat in alle afdelingen van de gemeente aandacht is voor circulariteit. Daarvoor is een team dat alle afdelingen bestrijkt ingesteld. Het is terug te lezen in het uitvoeringsprogramma MVOI. De resultaten daarvan staan in het duurzaamheidsverslag.

5 **De heer Peters** (D66) zegt dat het D66 vooral om het beleid gaat, bijvoorbeeld het bevorderen van reparatie boven nieuw inkopen. Dat staat niet in het MVOI-verslag.

Wethouder Schilderman antwoordt dat dat niet alleen over circulaire inkoop gaat, maar ook over het op een andere manier aansnijden van wat er nodig is. Het past daar dus zeker in. Over het bijplaatsen van afval is onlangs een update gegeven in een raadsinformatiebrief en in het handavingsverslag in Q1 van dit jaar. In 2025 zal dit opnieuw gebeuren op dezelfde momenten.
10 Het storten van bedrijfsafval in de ondergrondse afvalcontainers wordt niet gezien als een substantieel risico. Het aanbod restafval daalt. Extra monitoring kan, maar dat zorgt ook voor extra kosten. Bovendien is het lastig om goed inzicht te krijgen in wat afkomstig is van bedrijven. De laatste meting is van 2022. Daaruit bleek dat er vooral bedrijfsafval zit in de buurt van waar
15 containers zitten. Ondernemers kunnen ook een contract bij de gemeente afnemen waarmee zij in sommige gevallen gebruik kunnen maken van de ondergrondse containers. Dat is dus niet per definitie niet toegestaan. Ernaast zetten mag in geen geval.

De voorzitter vraagt of er gemiste vragen zijn. Die zijn er niet. Er is geen behoefte aan een tweede termijn.
Hij geeft het woord aan wethouder Oosters.

20 **Wethouder Oosters** gaat in op de concessie voor laadpalen. Het geld van de concessieverhoging komt met name terecht bij de transitie naar emissieloos vervoer. Een verdere verhoging leidt tot een hogere laadprijs en dat vertraagt de transitie naar elektrisch rijden. De verhoging zal pas over een paar jaar ingaan, en het college hoopt dan een stuk verder te zijn met de transitie. Elektrisch
25 rijden zal dan de norm moeten zijn, ook voor mensen met een kleinere portemonnee. De gemeentelijke afdracht voor laden is met 6 cent per kwh elf keer hoger dan de omzetgerelateerde huuraafdracht per liter voor fossiele brandstofverkooppunten. Die verhouding moet niet nog schever worden gemaakt als we onze doelen willen halen.
Het college ziet geen mogelijkheden om de motorcrossbaan te verhuizen. Zij hebben een contract voor onbepaalde tijd. Het college wil de milieueffecten ervan wel mitigeren. Dat zal gebeuren door
30 het bouwen van een geluidswal, waarover in 2017 is besloten. De financiële verwerking daarvan is nu terug te zien in de bestuursrapportage. De uitvoering van de geluidswal wordt na afloop van dit crosseizoen, najaar 2024, verwacht. Verder zal er met hen worden gesproken over elektrificatie van de voertuigen.

35 **Mevrouw Heijnen** (GroenLinks) zegt dat de motorcross er al lang zit, maar de stad heeft zich inmiddels ontwikkeld. Er zijn nu zwaarwegende redenen om anders naar het huurcontract te kijken.

Wethouder Oosters antwoordt dat het opzeggen van een contract voor onbepaalde tijd financiële en juridische risico's heeft. Dat zwaarwegende belang ziet het college op dit moment niet.

40 **Mevrouw Heijnen** (GroenLinks) is blij dat er nu echt werk wordt gemaakt van de aanleg van de geluidswal. Zij wil graag op de hoogte worden gehouden van de voortgang.

Wethouder Oosters zegt toe dat ze de raad daarover in het najaar zal informeren.

Mevrouw Heijnen (GroenLinks) vindt het goed dat er een gesprek wordt gevoerd over elektrificatie, hoewel het wel heel vrijblijvend klinkt. Volgens een jurist zijn bindende afspraken mogelijk.

45 **Wethouder Oosters** antwoordt dat het vraagstuk over elektrificatie serieus wordt genomen. Zij wil eerst het gesprek aangaan en zal de raad ook daarover in het najaar informeren.

De heer Peters (D66) vraagt of die locatie een goede plek voor een permanente festivallocatie zou kunnen zijn.

Wethouder Oosters antwoordt dat dat niet is onderzocht, omdat de motorcrossvereniging een contract voor onbepaalde tijd heeft.

De heer Peters (D66) vraagt of zo'n plan een reden kan zijn om dat daar te gaan ontwikkelen.

Wethouder Oosters antwoordt dat dat geen zwaarwegende reden is.

- 5 **De heer Te Hoonte** (VVD) zegt dat het college tegelijkertijd van plan is om windmolens op Lage Weide te plaatsten. Dat is een enorme extra geluidsbelasting voor deze geluidsbelaste wijk.

Wethouder Oosters antwoordt dat zij ook bezig zijn met de zoektocht naar locaties voor duurzame energie. Zij proberen daarbij te voldoen aan de kaders die daarvoor zijn gesteld.

- 10 **De heer Te Hoonte** (VVD) vraagt of zij als wethouder van milieu kan toezeggen dat zij daarbij zal kijken naar het extra effect van het geluid van windmolens.

- Wethouder Oosters** antwoordt dat zij daarover scherp de vinger aan de pols zal houden. Voor wat betreft de verbetering van de luchtkwaliteit zijn er maar een paar aspecten waarop de gemeente kan inzetten: mobiliteit, houtstook, bouwen, roken of vuurwerk. Er wordt gewerkt aan een pakket van maatregelen om de gezondheid van bewoners te waarborgen. Om dat te
15 bewerkstelligen moeten soms moeilijke keuzes worden gemaakt, tussen draagvlak en gezondheid. Op de vragen over het effect van de bezuiniging op luchtkwaliteit antwoordt de wethouder dat het werken aan de schone lucht in Utrecht doorgaat, inclusief het streven naar het halen van de WHO-advieswaarde. Ondanks de bezuiniging verwacht het college nieuwe maatregelen te financieren. Wel worden de maatregelen sober uitgevoerd. De bezuinigingen
20 hebben betrekking op beleidsadvisering. Dit wordt bereikt door te besparen op geraamde advieskosten.

De voorzitter vraagt of er gemiste vragen zijn. Die zijn er niet. Er is geen behoefte aan een tweede termijn.

25 **Lijst van toezeggingen wethouder Oosters**

1. Wethouder Oosters zegt toe dat de raad in Q4 2024 een raadsbrief ontvangt waarin de raad nader wordt geïnformeerd over de lopende gesprekken en de geluidswal met betrekking tot het motocrossterrein.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder De Vries.

- 30 **Wethouder De Vries** gaat in op de vraag of Stop de verkoop nog teruggedraaid kan worden. Eerder werd er gesproken over een compensatie van 12 miljoen, dat is nu 8 ton. Dat is geen bedrag dat wordt uitbetaald, het gaat om compenserende maatregelen. Het gaat om circa 100 woningen die kunnen worden behouden in de voorraad. Een plek in de opvang kost 32.000 à 53.000 euro per jaar.

- 35 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) zegt dat de wethouder aangeeft dat het om het behouden van 100 sociale huurwoningen gaat. Er komen geen 100 woningen bij.

Wethouder De Vries antwoordt dat die 100 woningen anders verkocht zouden worden. Nu worden ze behouden voor de stad.

- 40 **De heer Te Hoonte** (VVD) zegt dat juist de doelgroep die nu in de huizen woont het wel zou kunnen betalen met een hypotheek. Daardoor valt geld vrij om het elders te doen. Daar voorziet de landelijke wetgeving in. Waarom wijkt Utrecht af van het landelijke beleid?

Wethouder De Vries antwoordt dat landelijk de VVD meeregeert, en in Utrecht niet. Dat zorgt ervoor dat in Utrecht een ander beleid wordt gevoerd.

- 45 **De heer Te Hoonte** (VVD) zegt dat er 8 ton wordt weggemoffeld in de begroting. Ook de 5 miljoen is verstopt in de tekst. Het gaat dus om bijna 6 miljoen voor 100 woningen. Vond de wethouder het

echt nodig om daar op 2 juli nog een informerende brief over te sturen? Had dat niet wat eerder gekund?

5 **Wethouder De Vries** antwoordt dat er voor de 8 ton in Voorjaarsnota geen dekking is. Die 5 miljoen is een meerwaardeafdracht. Dat is niet iets waarop wordt bezuinigd, maar het komt niet binnen. Voor wat betreft de brief geeft de wethouder aan dat hij had toegezegd om die brief te sturen. Het liefst was die brief al twee jaar geleden verstuurd, maar er zijn veel ontwikkelingen geweest.

De heer Te Hoonte (VVD) zegt dat de 5 miljoen die niet binnenkomt begrotingstechnisch kosten zijn. Daarvoor kunnen andere dingen niet worden gedaan. Geeft de wethouder dit toe?

10 **Wethouder De Vries** beantwoordt deze vraag met 'nee'. Hij vervolgt de beantwoording over de compenserende maatregelen in relatie tot duurzaamheid. Dit zijn rijksmiddelen vanuit de SPUK-regeling voor het bestrijden van energiearmoede voor lage inkomens in slechte woningen. Deze regeling is specifiek voor woningcorporaties en kan dus niet worden ingezet voor wooncoöperaties.

15 **De heer Dijkstra** (CDA) vraagt of de rijksmiddelen specifiek voor Stop de verkoop zijn, of zijn het algemene middelen waarvoor door het college is bepaald dat die ingezet worden voor Stop de verkoop.

20 **Wethouder De Vries** antwoordt dat het rijksmiddelen zijn die corporaties kunnen aanwenden voor het verduurzamen van hun bezit. Corporaties vinden het fijn om aanspraak te maken op deze middelen, en de gemeente komt hen daarbij tegemoet.

De heer Dijkstra (CDA) stelt vast dat Stop de verkoop dus niet budgetneutraal is, maar dat Utrecht daarvoor betaalt via allerlei potjes.

25 **Wethouder De Vries** antwoordt dat het middelen van het rijk zijn, die er ook waren geweest zonder Stop de verkoop. Die middelen zijn beschikbaar, en daar wordt gezamenlijk gebruik van gemaakt.

De heer Dijkstra (CDA) zegt dat die middelen voor verduurzaming van woningen waren, niet specifiek voor Stop de verkoop.

30 **Wethouder De Vries** antwoordt dat de middelen gebruikt worden voor het verduurzamen van woningen. Dat is fijn voor de huurders met lage inkomens, voor de corporaties en voor de gemeente. Een win-win-win-situatie dus.

35 **Wethouder Van Hooijdonk** geeft aan dat dit ook een antwoord is op de vraag van mevrouw Zwinkels bij de jaarstukken: kunnen de niet-uitgeputte middelen ook worden ingezet voor andere projecten van de corporaties. Wethouder Van Hooijdonk gaf toen aan niet precies te weten wat de eisen van de SPUK-regeling zijn, maar eigenlijk is dat wat er nu gebeurt. Er wordt een groot pakket voor verduurzaming van corporaties gemaakt.

Mevrouw Minnaert (PvdD) vraagt of er met zekerheid kan worden gezegd dat die 8 ton naar verduurzaming gaat.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat het geld van SPUK is. Dat is bedoeld voor verduurzaming en mag niet aan iets anders worden uitgegeven.

40 **Mevrouw Minnaert** (PvdD) geeft aan dat eerst is gezegd dat die 8 ton nodig is voor de bouw van sociale huurwoningen. Nu wordt gezegd dat het wordt gebruikt voor verduurzaming.

45 **Wethouder De Vries** vermoedt dat er wordt gedoeld op de 8 ton aan compenserende maatregelen. De brief is relatief laat omdat er pas laat tot elkaar is gekomen. Het gaat om de extra rente op de bedragen die de corporaties extra bij moeten lenen. Er wordt gekeken naar hoe dat met maatregelen kan worden gecompenseerd. Uiteindelijk is op deze regeling uitgekomen.

De heer Te Hoonte (VVD) wijst op het antwoord van wethouder Van Hooijdonk. Zij zei dat de SPUK-gelden voor verduurzaming van corporatiewoningen bestemd zijn. Waarom zien de corporaties dit dan als compensatie?

5 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat er is afgesproken om het voor hen makkelijker te maken door het in een pakket te doen in plaats van per project.

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt of er iets is waar het geld niet aan wordt uitgegeven, terwijl dat wel het plan was.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat het uitgeven van het geld aan het goede doel juist makkelijker lijkt te gaan.

10 **De heer Te Hoonte** (VVD) stelt dat mevrouw Zwinkels het college heeft gered door dit te benoemen, want het college had zelf nog geen dekking.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat zij aan mevrouw Zwinkels heeft toegezegd om in Q3 hierover met een brief te komen.

De voorzitter vraagt wethouder De Vries verder te gaan met de beantwoording.

15 **Wethouder De Vries** zegt dat er nu wordt ingezet op 2024 voor de compensatie van extra rentekosten. Met compensatie worden dus maatregelen bedoeld, geen geld.

20 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) zegt dat in de brief staat dat voor 2025 opnieuw een compensatiepakket met een cumulatief karakter wordt aangevraagd, voor de rentekosten van 2024 en 2025. Voor 2024 is dat 0,8 miljoen en voor 2025 0,9 miljoen. Is dat bedrag van 0,8 miljoen niet al gecompenseerd?

25 **Wethouder De Vries** antwoordt dat het om rente op rente gaat. Voor 2024 is het 0,8 miljoen, voor 2025 0,88 miljoen dus opgeteld wordt dit 1,68 miljoen. De opdracht voor Stop de verkoop geldt voor deze coalitieperiode. De situatie was dat corporaties het niet zagen zitten of gecompenseerd wilden worden met een bedrag van 12 miljoen. Nu wordt uitgekomen op een bedrag van 1,68 miljoen voor twee jaar door compenserende maatregelen.

Mevrouw Van der Wilt (D66) zegt dat twee keer 0,8 miljoen voor 2024 is vermeld. Dat is toch dubbel?

30 **Wethouder De Vries** antwoordt dat de woningen worden behouden in het segment. Die rente moet worden gecompenseerd. Het gaat om de rente op de extra leningen omdat de woningen niet worden verkocht. Dit is een proces dat in beweging is waarbij de Ortec-rapportage wordt gevolgd.

Mevrouw Van der Wilt (D66) concludeert dat het volgend jaar om 1,7 miljoen gaat, waarvoor geen geld wordt overgemaakt.

Wethouder De Vries antwoordt dat het kostenneutraal wordt gecompenseerd. Er wordt geen geld overgemaakt.

35 Op de vraag van de PvdD over waarom compensatie nodig is, antwoordt de wethouder dat het rijk in de jaren '90 heeft bepaald dat corporaties zichzelf moeten bedruipen. Dat kan door verkoop en huurprijzenbeleid. Stop de verkoop kan niet eeuwig duren, in relatie tot de aantallen die in de Woondeal staan. Het gesprek moet ieder jaar worden gevoerd.

40 Op het verzoek van EenUtrecht om de garantie te geven dat er nu niet indirect iets wordt betaald aan de corporaties vraagt de wethouder wat met 'indirect' wordt bedoeld. Is dat de SPUK-regeling, de reserve betaalbaar wonen? Er wordt gezamenlijk gewerkt aan de volkshuisvestingsopgave via samenwerkingsafspraken met de corporaties. Daar houden zij zich aan, en daar moet de gemeente zich ook aan houden.

45 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt om niets toe te zeggen tot het debat in oktober, ook geen compenserende maatregelen.

Wethouder De Vries antwoordt dat hij die garantie niet gaat geven.

De heer Te Hoonte (VVD) constateert dat de wethouder voor twee jaar Stop de verkoop regelt en dat er voor die twee jaar geen meerwaarde-afrachten worden gedaan. Daarna wordt het overgelaten aan het volgende college.

- 5 **Wethouder De Vries** antwoordt dat de coalitieopdracht wordt uitgevoerd. Daarna wordt verder gekeken waarbij de belangen moeten worden afgewogen. Er zijn ook andere afspraken, bijvoorbeeld in de Woondeal.

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt nogmaals of het klopt het dat rekening wordt gehouden met twee jaar Stop de verkoop en twee jaar geen meerwaardeafracht.

- 10 **Wethouder De Vries** antwoordt dat de meerwaardeafracht inderdaad niet meegerekend wordt.

Mevrouw Van der Wilt (D66) zegt dat de 1,7 miljoen van 2025 bijvoorbeeld ook uit het Fonds betaalbaar wonen kan komen, maar ook daar zijn ambities voor. Het kan ergens van ten koste gaan. Hoe reflecteert de wethouder daarop?

- 15 **Wethouder De Vries** antwoordt dat de reserve betaalbaar wonen maar besteed kan worden aan één ding: betaalbaar wonen. Het gesprek moet gaan over hoe wij ervoor gaan zorgen dat de mensen in deze stad betaalbaar kunnen worden, dat er wordt toegewerkt naar de 40% in het sociale segment, dat de kwaliteit van de woningen in orde is. Stop de verkoop is onderdeel van een veel groter gesprek.

- 20 **Mevrouw Oudejans** (Student & Starter) zegt dat in 2023 een motie aangenomen om de reserve betaalbaar wonen in te zetten voor betaalbaar wonen. Had de raad hier niet actief bij betrokken moeten worden? In 2024 is er een motie aangenomen om deze middelen in te zetten voor tijdelijk wonen. Hoe kijkt de wethouder daarnaar?

- 25 **Wethouder De Vries** antwoordt dat de reserve niet is ingezet voor deze maatregel. Hij is wel ingezet voor tranches die betaalbaar wonen mogelijk maken, zoals afgesproken. Als het wordt ingezet voor andere doeleinden zullen wij de raad daarover informeren.

- 30 **Mevrouw Oudejans** (Student & Starter) zegt dat deze reserve ook wordt ingezet voor de aankoop van 100 panden om betaalbaar wonen te realiseren. Op een gegeven moment is het op. Kan de wethouder toezeggen om tijdig de raad te informeren over een voorstel voor betaalbaar wonen, en niet bij voorbaat te bedenken of die reserve betaalbaar wonen ingezet kan worden voor Stop de verkoop?

Wethouder De Vries antwoordt dat er nu al gebruik wordt gemaakt van de reserve betaalbaar wonen. Het is dubbel om daar nog verslag over te doen. Deze reserve moet worden ingezet voor betaalbaar wonen.

- 35 **Mevrouw Oudejans** (Student & Starter) zegt dat het een regel in de motie is die is aangenomen. De wethouder moet die dan ook uitvoeren.

Wethouder De Vries antwoordt dat dat gebeurt. Er wordt gerapporteerd en er wordt over gesproken in de commissie. Als het gaat naar compensatie voor Stop de verkoop, dan is het doel nog steeds om betaalbaar wonen te stimuleren.

- 40 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) concludeert dat de compensatie wel een financiële waarde vertegenwoordigt. Daarom is de raad kritisch.

- 45 **Wethouder De Vries** gaat verder met de beantwoording van de vragen over magazijn de Zon. Er wordt ingezet op verkoop van dat pand. In het verleden heeft het pand een structurele bijdrage geleverd aan de begroting. Die bijdrage is in geen enkel scenario nog realistisch, ook niet bij verkoop. Het knelpunt dat is ingediend heeft als doel om de structurele bijdrage aan de begroting te stoppen, wat in eerdere raadsbrieven is aangekondigd. Met de verhuur van onderdelen van het pand wordt verwacht een positief resultaat te behalen op dit pand.

De heer Te Hoonte (VVD) zegt pand dan volledig verhuurd is, en prima kan worden verkocht.

5 **Wethouder De Vries** zegt dat hij niet wil inzetten op verkoop. Straks ontstaat een plus op de verhuur, het college wil dan ook niet inzetten op verkoop van het pand. Door het verkopen van gemeentelijk vastgoed holt de vastgoedportefeuille achteruit. De doelstelling is om voldoende en gespreid vastgoed in onze stad te hebben. Voor wat betreft hervormingsbezuiningen wil hij de deur niet helemaal dichtgooien.

De heer Peters (D66) vraagt waar de wethouder de meeste kansen ziet.

10 **Wethouder De Vries** antwoordt dat van het hele vastgoedbestand 3% wordt ingezet voor tijdelijke verhuur. Dat is vrij laag. Er moet ook flexibiliteit worden behouden in de vastgoedportefeuille. Daar moet kritisch naar worden gekeken. Daar wordt later, met hervormingsbezuinigingen, op terug gekomen.

De heer Peters (D66) vraagt nogmaals welke locaties zouden zich wel het meest lenen.

Wethouder De Vries antwoordt dat daar later op wordt teruggekomen. Het lage leegstandspercentage geeft aan dat de panden goed worden gebruikt.

15 **De heer Peters** (D66) zegt dat in de UBA-lijst drie locaties worden genoemd. Moeten die als richtinggevend worden gezien?

Wethouder De Vries antwoordt dat er in de UBA-lijst voorstellen zijn gedaan die door het college zijn afgewezen. Op een later moment zal met de raad worden gesproken over hervormingsbezuinigingen.

20 Hij gaat verder met de beantwoording van vragen over het tekort aan woonwagendplaatsen. Daar is aandacht voor in de beleidsnota Wonen. Verder is gevraagd om in het eigen vastgoed op zoek te gaan naar locaties voor wooncoöperaties. In het eigen vastgoed zijn de beschikbare kansen zijn beperkt, en er zijn ook uitdagingen op het gebied van het beheer. De suggestie wordt wel meegenomen. Verder is er gerefereerd aan de motie om bestaand vastgoed aan te kopen. Volgens de wethouder is een bod uitgebracht op een locatie, waar de komende weken uitsluitel

25 over zal komen. Daarnaast wordt er met andere vastgoedeigenaren gesproken over onderhandse aankoop. Zodra er meer bekend is wordt de raad geïnformeerd. Wethouder Eerenberg gaat over het Cartesius-complex. De woningen voldoen aan de duurzaamheidseisen en aan het bouwbesluit. Er moet een oplossing worden gezocht voor de huidige bewoners. Het wordt bespreekbaar gemaakt als het gaat om toekomstige

30 bouwontwikkelingen. **De heer Peters** (D66) vraagt langs welke kaders het aankopen van vastgoed gebeurt.

Wethouder De Vries antwoordt dat daarbij de motie om vastgoed op te kopen wordt gevolgd.

35 **De heer Peters** (D66) vraagt wat de richtlijnen zijn om te bepalen welk pand wel of niet wordt gekocht.

Wethouder De Vries antwoordt dat de middelen beperkt zijn, de exploitatie moet budgetneutraal zijn. Verder is het doel met name om sociale huurwoningen te realiseren.

De heer Peters (D66) vraagt of de gemeente daarbij concurrerend met corporaties is. Dat lijkt niet goed.

40 **Wethouder De Vries** antwoordt dat hierover ook gesprekken met corporaties worden gevoerd. Er zijn verschillende vormen mogelijk: de gemeente koopt, een corporatie doet het beheer of de gemeente koopt panden vanuit een bepaalde rijksregeling op voor opvang, wat later wordt omgezet in sociale huurwoningen. Het college zal dit elke keer naar de raad communiceren. Het CDA vroeg naar de middelen voor het programmateam. Op dit moment worden die middelen ingezet voor de uitvoering van de vijf tredenaanpak. Daarvoor wordt eigen personeel ingezet,

45 soms aangevuld met externen voor tijdelijk wonen, versnelling sociale woningbouw en aankoop panden. Met deze inzet wordt in 2024 de versnelling gegeven die nodig is.

De heer Te Hoonte (VVD) zegt dat het geld om panden op te kopen gebaseerd is op de motie die is overgenomen door het college. Die motie geeft opdracht om het te onderzoeken en de raad voor de zomer te informeren. Er is geen opdracht om dat direct in de Voorjaarsnota te verwerken.

5 **Wethouder De Vries** verwijst naar wat eerder is gezegd over budgetneutraal, over de rol van de corporaties en de rol van de gemeente. Daarover wordt de raad geïnformeerd.

De heer Te Hoonte (VVD) verwachtte hierover een raadsinformatiebrief, waarover de raad had kunnen zeggen dat ze het te kostbaar vinden. Het had niet direct in de Voorjaarsnota verwerkt moeten worden.

10 **Wethouder De Vries** zegt dat de raad hierover regelmatig is geïnformeerd, o.a. over de tredeaanpak.

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt welke brief daarover is gestuurd.

Wethouder De Vries antwoordt dat het is genoemd in de update van de kwartaalrapportages. Als het gaat om een specifieke aankoop wordt de raad daarover specifiek geïnformeerd op dat moment.

15 Hij vervolgt met de beantwoording van de vragen over het toenemende risicogestuurd toezicht. Het gaat om een bezuiniging van 400.000 euro. Het terugdraaien daarvan moet worden voorzien van een dekking. In de praktijk gaat het om minder toezicht op de lagere risico's van bouw- en woningtoezicht. Daarover gaat wethouder Eerenberg.

20 D66 vroeg naar het monitoren van het bouwtempo. Ook daarover gaat wethouder Eerenberg. In zijn algemeenheid zegt wethouder De Vries dat de bezuinigingen op de ruimtelijke investeringen zo zijn gekozen dat ze geen impact hebben op woningbouwontwikkelingen. Investerings die randvoorwaardelijk zijn voor woningbouwontwikkelingen blijven buiten schot. De woningbouwontwikkelingen worden twee keer per jaar gemonitord via de MPR en de Peilstok.

25 Voor wat betreft het mixen van vastgoed zegt de wethouder dat meervoudig ruimtegebruik bij onderwijs een belangrijk thema is. Daarover gaat ook wethouder Eerenberg. Voor het overige vastgoed komt dit terug in de beleidsnota. De gemeente heeft veel te maken met bestaande huurovereenkomsten, waar tussentijds geen aanvullende afspraken mee gemaakt kunnen worden als het gaat om meervoudig ruimtegebruik.

De heer Peters (D66) vraagt wanneer daarvan de eerste resultaten worden verwacht.

30 **Wethouder De Vries** antwoordt dat dat moeilijk is gezien de bestaande contracten. Het is vermeld in het onderwijshuisvestingsplan en het wordt meegenomen in de hervormingsbezuinigingen.

De heer Peters (D66) vraagt om de toezegging dat aan de slag wordt gegaan met contracten die binnenkort aflopen.

35 **Wethouder De Vries** zegt dat toe. Het komt aan bod in de beleidsnota Vastgoed, die verschijnt in Q4.

De PvdD vroeg naar de bezuiniging van 1 fte aan ambtelijke inzet per 2028 op wooncoöperaties. Er is zicht op een landelijk leenfonds dat het financieringsprobleem van wooncoöperaties zal oplossen. De komende 3 jaar wordt vol ingezet op het ondersteunen van wooncoöperaties. Er wordt verwacht dat de beleidscapaciteit vanaf 2028 niet meer nodig zijn.

40 Over de vogelopvang Rotsoord zegt de wethouder dat dit valt onder de commissie Dierenwelzijn, waar wethouder Voortman vanavond de vragen zal beantwoorden.

Mevrouw Minnaert (PvdD) meent dat dit om vastgoed gaat, want het pand is van de gemeente.

45 **Wethouder De Vries** antwoordt dat er voor wat betreft onderwijspanden met wethouder Eerenberg wordt gesproken en als het gaat om cultuur met wethouder Oosters. Hij stelt voor die lijn vast te houden.

Mevrouw Minnaert (PvdD) vraagt of de wethouder kan toezeggen dat de afspraken voor de verhuur van het vastgoed goed worden uitgevoerd voor dit pand.

Wethouder De Vries zegt dat het goed is om daarover vanavond het gesprek te voeren.

Mevrouw Minnaert (PvdD) vraagt of haar vraag wordt doorgeleid.

Wethouder De Vries antwoordt bevestigend.

Hij gaat verder met de beantwoording van de vragen over verduurzaming van vastgoed. De uitvoering van de maatregelen zijn al standaard onderdeel van de werkwijze van de gemeente, maar ook van wet- en regelgeving. In 2023 is er veel inzet geweest op het verduurzamen van het vastgoed, bijvoorbeeld door het uitvoeren van EML-maatregelen, verduurzaming van inkoopvoorwaarden, groene schoolpleinen en warmte-koude-opslag bij de sportcampus. Voor nieuwbouw van scholen zijn de ENG-eisen opgenomen. Dit jaar wordt ook de CO2-beprijzing verder uitgewerkt. Eerder is toegezegd dat de raad hierover in Q4 wordt geïnformeerd. Op basis daarvan kan meer inzicht worden gegeven in de onrendabele top.

De heer Peters (D66) vraagt of de moeilijk te verduurzamen panden worden meegenomen bij de hervormingsbezuinigingen van het vastgoed.

Wethouder De Vries antwoordt dat dat een interessante toevoeging is waarover zal worden nagedacht.

Op de vraag of er een financiële meevaller ontstaat als er meer studenten kunnen worden gehuisvest antwoordt de wethouder dat niet te zeggen is of daarvan sprake is, omdat de inschrijvingen binnen een jaar erg kunnen verschillen. De toename van inschrijvingen is relatief gezien klein vergeleken met de hele Utrechtse bevolking, waardoor niet met zekerheid kan worden gesproken van significante meevallers.

Betreffende de leegstand van woningen door sloop geeft de wethouder aan dat corporaties daardoor kunnen verdichten. Het uitgangspunt is 'nee, tenzij'. De analyse geeft aantallen uit het verleden. Als de analyse wordt herhaald wordt duidelijk of 'nee, tenzij' effectief is.

Leegstaande kantoorgebouwen kunnen via de leegstandsverordening niet worden getransformeerd naar woonruimte want de Leegstandswet biedt daartoe geen mogelijkheden. De gemeente kan een marktpartij niet dwingen om een onrendabele investering te doen ten behoeven van een invulling met een korte looptijd. In Utrecht is de leegstand van kantoren relatief laag.

De algemene regels van de Wet goed verhuurderschap geven voldoende mogelijkheden om te kunnen handhaven. Een vergunningplicht geeft geen meerwaarde. Op grond van de Woningwet kan de gemeente ook zonder huurvergunning optreden tegen slecht onderhoud. De gemeentelijke capaciteit staat niet in verhouding tot de mogelijkheden die de verhuurvergunning biedt. De situatie in Arnhem is bovendien niet vergelijkbaar met Utrecht omdat zij de handhaving van de Woningwet extern hebben ingericht bij de Omgevingsdienst.

De heer Van der Zweth (PvdA) zegt dat de landelijke wetgeving ook voor Arnhem en Leiden geldt. Daar kan Utrecht toch van leren?

Wethouder De Vries antwoordt dat er ook verschillen zijn. Utrecht heeft de handhaving intern ingericht, Arnhem heeft dat extern ingericht. Er is ook een capaciteitsverschil. Er is geen ruimte voor en er wordt geen meerwaarde in gezien.

De heer Van der Zweth (PvdA) vraagt of de wethouder voor de informatie die in Q4 naar de raad wordt gestuurd ook het net kan halen bij Leiden en Arnhem, met de grondhouding om in Utrecht ook een verhuurdersvergunning in te voeren.

Wethouder De Vries zegt toe om dat mee te nemen.

Voor wat betreft het maken van prestatieafspraken met de markt verwijst de wethouder door naar wethouder Eerenberg. Hij verwijst naar de brief die in augustus 2023 naar de raad is gestuurd. Hij merkt op dat de relatie met de markt anders is dan die met de woningcorporaties.

Voor wat betreft het handhaven op de online praktijken van huisjesmelkers zegt de wethouder dat daar op dit moment geen wettelijk handhavingskader voor is.

Over het Maastrichtse Keurmerk Prettig Wonen merkt de wethouder op dat in Utrecht een vergelijkbaar kader is geweest. Daarvoor waren echter weinig aanmeldingen en bij de aanmeldingen die er waren waren alsnog misstanden aanwezig. De ervaring was dus negatief. Het bijhouden van een overzicht van alle beschikbare koop- en huurwoningen is een extra

opdracht. In deze tijd van schaarste is dat spannend, en wil de wethouder dat niet toezeggen. Hij verwijst hiervoor naar Woningnet.

5 Voor wat betreft tijdelijk wonen was de ambitie qua aantallen in het verleden hoger. Het is enorm complex gebleken en er zat planningsoptimisme in. Op dit moment neemt het tempo toe. Over doorplaatsen zijn afspraken gemaakt met de corporaties en de provincie. Voor de stad gaat het om meer dan 10.000 woningen tot 2040. Daar ligt ook een kans, maar er is ook een risicovoorziening opgenomen.

Het verlengen van de afschrijvingstermijn bij nieuwbouw en grootschalige renovatie moet wel goed worden onderbouwd. Het college komt hierop terug in de Nota WAAVA in Q3.

10 **Mevrouw Oudejans** (Student & Starter) vraagt of de wethouder bereid is om op zoek te gaan naar manieren om het tegengaan van huisjesmelken in regelgeving op te nemen, bijvoorbeeld door een landelijke lobby.

Wethouder De Vries wil nadenken over hoe hier beweging op kan worden gekregen, in relatie tot goed verhuurderschap.

15 Over de alternatieve rentevrije koopconstructie van DENK meldt de wethouder dat er één partij is die hiervoor een conceptoplossing heeft. Op dit moment ligt dat bij de belastingdienst ter goedkeuring.

20 Over stadsvoorrang in plaats van buurtvoorrang zegt de wethouder dat vanuit de Huisvestingsverordening nu met buurtvoorrang wordt gewerkt. Als het gaat om regionale woonruimteverdeling is de gemeente terughoudend bij het toepassen van verschillende voorrangen. Bovendien mag maar 5% van de toewijzingen met een lokale of regionale binding plaatsvinden.

25 Het verhogen van het segment van 40 naar 50% wordt besproken met de Beleidsnota Wonen. Dan de opmerking dat de huren in het sociale segment omlaag zouden moeten, omdat de lasten hoger zijn. Er wordt een gematigd huurprijsbeleid voorgesteld door het college. Tegelijk zijn de nationale prestatieafspraken hierin kaderstellend en is er beperkte lokale sturingsruimte. In de nationale prestatieafspraken is afgesproken dat niet de inflatie maar de cao-loonstijging min 0,5% de maximale huurprijsstijging bepaalt.

Over cultuursensitieve woonzorgvormen is vorige week een motie aangenomen.

30 Op de vraag over de kostendelersbonus wordt teruggekomen in de kwartaalrapportage Realisatie sociale huisvesting, die na het zomerreces wordt verzonden.

Mevrouw Alblas (CU) vraagt of die rapportage vertraagd is, aangezien hij in Q2 al zou komen.

Wethouder De Vries antwoordt dat het inderdaad wat vertraagd is.

35 Voor wat betreft de woonadviseur is gevraagd of de STUW dat niet zelf kan betalen. De wethouder zegt toe hierover met hen in gesprek te gaan na het besluit over de Voorjaarsnota. In reactie op het aangekondigde amendement van EenUtrecht zegt de wethouder dat er niet alleen naar het hier en u wordt gekeken maar juist ook naar lange termijn.

Het college wil met corporaties het gesprek aan te gaan over leefbaarheid. Dat doen zij al, en dat doen zij ook samen met de zorgpartners.

40 Op de vraag van UtrechtNu om niet persé meer sociale huurwoningen te realiseren antwoordt de wethouder dat de percentages in de Woonvisie en in het coalitieakkoord zijn vastgelegd.

De heer Emmen (UtrechtNu) zegt dat het niet zozeer om meer of minder sociale huur gaat, maar om een betere verdeling van sociale huur over de stad. Kan daarmee rekening worden gehouden bij Stop de verkoop?

45 **Wethouder De Vries** antwoordt dat bij Stop de verkoop geen woningen worden verkocht.

Op de vraag van Horizon over het bezuinigen op de verhuisadviseur voor ouderen antwoordt de wethouder dat er nu eenmaal keuzes moeten worden gemaakt bij bezuinigen.

50 Hij wil de zorgen over SSH wegnemen, want zij blijven investeren in onzelfstandige eenheden. Er is altijd een bepaalde verhouding van zelfstandige en onzelfstandige wooneenheden nodig om het rendabel te maken.

De heer Paalman (Horizon) zegt dat volgens wethouder Eerenberg is het voor SSH onrendabel om onzelfstandige studentenkamers te realiseren zolang de huurtoeslag nog gaande is. Zij wachten op Den Haag voordat zij weer onzelfstandige kamers gaan realiseren. Klopt dat?

Wethouder De Vries antwoordt dat SSH zowel zelfstandige als onzelfstandige eenheden bouwt. De business case van onzelfstandige eenheden is lastiger, dus de verhouding is misschien niet altijd zoals wij die zouden willen.

- 5 **De heer Paalman** (Horizon) zegt dat als het klopt wat wethouder Eerenberg meldde, dan moet er in de Voorjaarsnota geld worden gevonden om onzelfstandige studentenkamers te realiseren.

Wethouder De Vries antwoordt dat het is zoals hij het zei.

De voorzitter concludeert dat de eerste termijn ten einde is. Er zijn verschillende vragen gemist. De voorzitter schorst de vergadering tot 20.00 uur.

- Schorsing -

- 10 **Voorzitter Bos** heropent de vergadering. Hij vraagt of er door wethouder de Vries gemiste vragen zijn.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt naar de bijdrage die woningcorporaties zouden kunnen leveren voor het verbeteren van de leefbaarheid. Ook over de bezuiniging op huurdersparticipatie staat nog een vraag open.

- 15 **Mevrouw Alblas** (CU) zegt dat in de Voorjaarsnota wordt gesteld dat de middelen als minder efficiënt worden gezien binnen het beleidsveld Wonen. Waar baseert de wethouder dat op en hoe rijmt hij dat met eerdere uitspraken in debatten? Verder vraagt zij naar tijdelijke woningen: daarover is in de formulering al een winstwaarschuwing opgenomen. Kan de wethouder een toelichting geven op die verwachting?

- 20 **Mevrouw Oudejans** (Student & Starter) heeft tijdens de commissie ROG verzocht om te kijken naar andere corporaties die kunnen bijdragen aan studentenhuisvesting. Daar zou in deze commissie op teruggekomen worden.

De voorzitter geeft het woord aan de wethouder.

- 25 **Wethouder De Vries** gaat in op de vraag over het meenemen van corporaties in de prestatieafspraken voor wat betreft leefbaarheid. Die zijn voor langere periode gemaakt. Het college neemt dit mee naar de volgende periode en zal de afspraken dan nader specificeren. Voor wat betreft de huurdersparticipatie antwoordt de wethouder dat er helaas keuzes moeten worden gemaakt in de bezuinigingen. Dit is het voorstel dat het college doet.
- 30 Betreffende de wooncoöperaties zegt de wethouder dat die een van de bezuinigingsmogelijkheden zijn. Het college ziet zeker mogelijkheden van wooncoöperaties gezien de leefbaarheid en betaalbaarheid. De bottleneck is het financieringsvraagstuk. Het is nu nog een niche, er wordt verwacht dat het op termijn makkelijker wordt.
- 35 Voor wat betreft tijdelijk wonen zegt de wethouder dat het er op dit moment wel naar uit ziet dat de 1100 woningen in 2024-2025 gehaald worden. Daarnaast is een aantal projecten in onderzoek waarbij nog 400-600 extra tijdelijke woningen kunnen worden toegevoegd. De wethouder geeft wel een winstwaarschuwing want het is complex.
- 40 Er zijn in Nederland niet veel studentenhuisvesters. Bovendien zijn zij vaak lokaal of regionaal georiënteerd. De samenwerking met SSH wordt dan ook gekoesterd. Zij hebben zelf aangegeven dat ze de opgave aankunnen. Sinds 1 juli geldt een nieuw wws-stelsel voor onzelfstandige eenheden. Dat zorgt voor meer investeringscapaciteit bij SSH.

Mevrouw Oudejans (Student & Starter) zegt dat in eerdere commissies is gezegd dat de zoektocht naar andere corporaties best positief zou kunnen uitpakken omdat SSH niet altijd de opgave aankan. Het kan ook kansen bieden om te kijken naar andere corporaties, die wellicht kleinere projecten zouden kunnen oppakken. Hoe kijkt de wethouder daar naar?

- 45 **Wethouder De Vries** antwoordt dat wel kansen worden gezien als de Utrechtse corporaties onderling samenwerken, bijvoorbeeld bij het overnemen van investeringscapaciteit. Corporatie A zou in dat geval de investering doen, en SSH verzorgt dan het beheer en onderhoud.

Mevrouw Oudejans (Student & Starter) vraagt of er andere corporaties in de stad zijn die bereid zijn om investeringen te doen, waarbij SSH het vervolg oppakt?

5 **Wethouder De Vries** antwoordt dat die gesprekken inderdaad lopen. Er is een aantal specifieke locaties in beeld waar die kansen liggen. Zodra dat concreet wordt wordt dat teruggekoppeld naar de raad.

De voorzitter vraagt of er nog vragen zijn voor de tweede termijn.

10 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) concludeert dat zowel D66 als de wethouder wil inzetten op maatregelen die echt bijdragen aan meer woningen in Utrecht. Iedere euro kan maar één keer worden uitgegeven. Ook compenserende maatregelen kunnen een financiële waarde hebben. Erkent de wethouder dat, en kan hij toezeggen dat compensatie niet ten koste zal gaan van andere woonambities en maatregelen gericht op het realiseren van meer woningen?

15 **Mevrouw Alblas** (CU) vraagt of het klopt het dat de komende jaren volle bak wordt ingezet op de wooncoöperaties. Het stimuleren en ondersteunen wordt dus op dezelfde voet voortgezet na 2028, maar dan met 1 fte minder? Verder vraagt zij naar de kostendelersbonus. De wethouder gaf aan dat het antwoord op de motie na de zomer komt. Wanneer komt de kwartaalrapportage Sociale huisvesting van Q2 en zit daar de kostendelersbonus in?

Mevrouw Zwinkels (CDA) vraagt hoe de CU denkt over de wegbezuiniging op het moment dat het juist op sterkte is. Zou het niet beter zijn om nu een stapje terug te doen en op termijn op te schalen?

20 **Mevrouw Alblas** (CU) weet niet of dat een goed idee is. Door nu een stapje terug te doen worden de wooncoöperaties minder goed op weg geholpen.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vraagt of ze, als het nog in opbouw, van de CU een voorstel kan verwachten om af te zien van de afbouw op wooncoöperaties.

25 **Mevrouw Alblas** (CU) stelt niet voor niets deze vraag aan de wethouder. Ze wil helder hebben of dit een acceptabele bezuiniging is.

De voorzitter geeft het woord aan de wethouder voor de beantwoording van de vragen.

Wethouder De Vries antwoordt dat compensatie nooit ten koste van het toevoegen van woningen kan gaan.

30 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) vraagt een bevestiging op de stelling dat compenserende maatregelen een financiële waarde hebben.

35 **Wethouder De Vries** antwoordt dat alle maatregelen een financiële component hebben. Dat is het idee van de compensatie. Dat wordt niet gedaan door geld over te maken maar door het toepassen van maatregelen ter waarde van een bepaald bedrag. Voor wat betreft de wooncoöperaties zegt de wethouder dat het voorstel haalbaar geacht wordt. De kwartaalrapportage is inderdaad wat vertraagd en komt in september. Daarin komt ook een terugkoppeling op de kostendelersbonus.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vraagt waaruit het college concludeert dat het haalbaar is om te bezuinigen in de volgende collegeperiode.

40 **Wethouder De Vries** antwoordt dat het om 1 fte minder gaat in het team dat hieraan werkt. Het uitvoeringsplan, dat na de zomer volgt, blijft wel bestaan. Ook het Fonds betaalbare koop blijft bestaan. Het college wil dit liever niet, maar er moet nu eenmaal worden bezuinigd. Zij verwachten dat in 2028 een aantal dingen zodanig in gang is gezet dat deze bezuiniging dan makkelijker kan.

45 **Mevrouw Alblas** (CU) merkt op dat het lastig is dat het uitvoeringsplan voor de wooncoöperaties pas na de zomer komt, en er nu iets moet worden gezegd over de financiën. Zij wil weten of de ambitie om te stimuleren en faciliteren op dezelfde voet doorgaat na 2028.

Wethouder De Vries antwoordt daarop bevestigend.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Van Hooijdonk voor de beantwoording van haar vragen.

5 **Wethouder Van Hooijdonk** gaat eerst in op de financiële vragen. In 2016 was er voor het energieprogramma een budget van 3,6 miljoen. Nu is het 20,2 miljoen. Met de taakstelling van 1,7 miljoen zakken we terug naar het niveau van 2023. Telkens is een jaarplanbrief naar de raad gestuurd met een motivering van de manier waarop het budget zou worden ingezet en van de verschuivingen. De verschuivingen ontstaan doordat de hoeveelheid werk per project fluctueert of door externe factoren, zoals de energiecongestie en inflatie.

10 Op de vraag van Volt over hoe dit kan worden gerelateerd aan de doelstelling voor 2050 zegt de wethouder dat dat aan bod komt in de verschillende beleidsstukken.

De heer Peters (D66) zegt dat er op een bepaald moment een mededeling komt dat er bezuinigd wordt op bepaalde onderdelen. Hoe kan de raad daar toch een positie in hebben?

15 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat dat niet nieuw is ten opzichte van voorgaande jaren. De raad stelt het totale budget vast. De toedeling naar bepaalde activiteiten gebeurt gedurende het jaar. Daarover kan ruim gedebatteerd worden.

De heer Peters (D66) zegt dat op alle beleidsterreinen keuzes worden gemaakt, behalve op Klimaatvriendelijke stad. Daar kan niet over gedebatteerd worden, waardoor de raad minder in positie is dan in andere jaren.

20 **Wethouder Van Hooijdonk** zegt dat dat niet zo is. Het is exact hetzelfde als in andere jaren, alleen kwam er tot nu toe telkens geld bij. Na vaststelling van de Programmabegroting kan het worden geagendeerd om meer te besparen of juist niet. Er kan worden gerelateerd aan de UBA maar dat zou fictie zijn, want dat zijn bedragen één jaar. Het is echter een structurele taakstelling, niet voor één jaar.

25 **De heer Peters** (D66) vindt dit een lastiger manier van bezuinigen. Het is als een pleister die er heel langzaam af wordt getrokken. Hij had gehoopt dat het college met een antwoord zou komen op de vraag hoe de raad meer in positie kan worden gebracht om te besluiten over de financiële keuzes die worden gemaakt.

30 **Wethouder Van Hooijdonk** zegt dat er geen beleidsterrein is waarbij de raad zo uitgebreid op de hoogte wordt gesteld. Het kan niet anders, want geen enkel bedrag is stabiel over de jaren heen. Hoe het er de komende jaren uit gaat zien is afhankelijk van de keuzes van de rijksoverheid.

De heer Vintges (VVD) sluit zich aan bij D66. Het is goed hoe het de afgelopen jaren is gegaan, maar er is nu een extra reden om het anders te gaan doen. Kan dat vanaf volgend jaar?

35 **Wethouder Van Hooijdonk** ziet geen mogelijkheid om het anders te doen. Er zijn nu eenmaal externe ontwikkelingen die invloed hebben op het budget.

De heer Vintges (VVD) zegt dat het bij mobiliteit wel zo gaat.

Wethouder Van Hooijdonk merkt op dat mobiliteit een totaal ander beleidsterrein is. Daar is sprake van een investeringsprogramma met hele andere begrotingsspelregels. De procesmatige projecten hebben inderdaad langere lijnen, maar dat is echt een ander veld.

40 **Mevrouw Smit** (Volt) vraagt deze taakstelling voor de energietransitie betekent.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat dit voor de lange termijn niet bekend is. Het grootste deel van het budget komt namelijk van het rijk. In het vierde kwartaal volgt een uitsplitsing. Over de jaren daarna kan zij geen uitspraken doen.

Mevrouw Minnaert (PvdD) vindt het een vreemde framing dat het vroeger meer was, dus dat het nu minder is is niet zo erg. Zij wil er tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota inspraak in hebben.

5 **Wethouder Van Hooijdonk** stelt voor om in de jaarplanbrief niet alleen een vooruitkijkende tabel op te nemen, maar ook aangeven hoe het door de jaren heen verliep.

Mevrouw Minnaert (PvdD) vraagt of er binnenkort een brief komt die deze richting gaat toelichten.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat er een jaarlijkse jaarplanbrief wordt verstuurd. Er wordt geprobeerd om daar zo snel mogelijk mee te komen.

10 Zij gaat verder met de beantwoording van de vragen van PvdA. Over de mogelijkheden van niet-uitgeputte potjes zegt zij dat dat pas bekend is aan het eind van de periode. Dat is bovendien een incidenteel eenjarig beeld waarmee een structurele taakstelling wordt opgelost. Dat past niet goed bij elkaar.

15 Voor wat betreft klimaatrechtvaardigheid zegt zij dat het uiteindelijk wel over klimaat gaat, en daar moet de gemeente in 2050 klaar mee zijn. Door te stellen dat MKB-ondernemers en woningeigenaren niet geholpen hoeven te worden vergist de PvdA zich. Het gaat niet alleen om sociaal beleid maar ook om klimaatbeleid, inclusief die groepen.

De heer Cornielje (PvdA) vraagt of de wethouder de mening deelt dat in de route naar 2050 de grootste stappen te zetten zijn bij de mensen met een kleine portemonnee.

20 **Wethouder Van Hooijdonk** deelt dat niet in dezelfde mate als de PvdA. De opgave is groter dan dat.

De heer Cornielje (PvdA) zegt dat bij het isoleren van sociale huurwoningen te zien is dat veel verduurzamingsmaatregelen renderend zijn. De mensen met een volle portemonnee kunnen deze maatregelen zelf nemen, maar juist de mensen met een kleine portemonnee hebben hulp nodig van de gemeente.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat mensen met een kleine portemonnee vaak huren van een woningcorporatie die dat zelf kan organiseren. Het is niet alleen ingewikkeld voor mensen met een kleine beurs, maar voor heel veel mensen.

30 **De heer Cornielje** (PvdA) zegt dat juist bij woningcorporaties achterstanden zitten. Kan daar niet beter op worden gefocust, omdat daar het meest efficiënt de klimaatdoelstellingen kunnen worden gehaald?

Wethouder Van Hooijdonk zegt dat dit voor de hele stad moet worden gedaan. Voor VVE's en particuliere verhuurwoningen is het veel ingewikkelder. Sociale huurwoningen zijn niet de slechtste woningen van de stad.

35 Voor wat betreft de netcongestie voorspelt de wethouder dat het eerder erger dan minder erg wordt. De rol van de gemeente daarin is het faciliteren van de ruimtelijke processen bij de uitbreiding van de infrastructuur. Daarbij gaat het om transformatorhuisjes, midden- en hoogspanningsstations, concessies van publieke laadpalen, vlottrekken van gebiedsontwikkelingen, nieuwe concepten voor energy hubs en planvorming voor de toekomst. In het Stads kantoor wordt geëxperimenteerd met het mijden van de pieken. Verder gaat het om het gezamenlijke coördinatieproces met het rijk, de regio en de netbeheerders. Dat is de overheidsrol. Daarnaast heeft de gemeente een privaatrechtelijke rol bij het verduurzamen van eigen vastgoed, bijvoorbeeld bij scholen. Dit alles kost veel ambtelijke uren. Of dat beter lukt met meer geld is lastig te beoordelen.

45 De CU vraagt hoe hier financieel naar moet worden gekeken, met de notie dat alles duurder wordt. Een aantal dingen kan inderdaad duurder worden, bijvoorbeeld woningbouw- of utiliteitsprojecten. Bij het eigen vastgoed is dat telkens opgelost binnen de budgetten. Bij sommige zaken kan ook naar het rijk worden gekeken voor compensatie.

50 Volt vraagt of de taakstelling kan verminderen als dingen langzamer gaan door netcongestie. Volgens de wethouder valt daarop niet te plannen of te programmeren. Onderbenutting kan ook geld kosten.

Op de vraag van de PvdD antwoordt de wethouder dat besparen altijd goed is. Het is wel een ander soort vraagstuk dan congestie. Congestie gaat meer over een piek, besparen is jaarrond. Het gaat dus om de timing van het gebruik.

Verder meldt de wethouder dat Stedin initiatieven heeft genomen om met campagnes mensen aan te spreken. Dat blijkt ingewikkeld te zijn. De spits van Stedin is van 4 tot 7 uur op koude dagen in de winter, maar de congestiemomenten van Tennet zijn heel random. Het is dus lastig om mensen instructie te geven, dus ook moeilijk om een campagne te ontwerpen.

Volt vraagt om het prioriteren van ontwikkelingen in de stad en kiezen wie wel en niet wordt aangesloten. Dat is tot nu toe wettelijk voorgeschreven. Op dit moment is het dus nauwelijks mogelijk. Aan het rijk is voorgesteld om kleinverbruik eerder dicht te zetten. Dat is nu nog niet mogelijk. Het prioriteren van gebiedsontwikkelingen is lastig.

Volt vraagt naar een beeld van de impact van de groei van de stad. Volgens de wethouder wordt geprobeerd dat te beperken. Zij vindt het vreugdevol dat het gelukt is om de Merwedekanaalzone los te trekken. Hopelijk is er een formule ontwikkeld die kan worden gekopieerd naar andere ontwikkelingen.

De wethouder geeft aan dat wordt doorgegaan met de energieboxen. Daarbij gaat het om bewustwording, maar het doet niet veel voor besparing. Verder is gevraagd om het uitbreiden van de koelkastregeling uit breiden naar andere vormen van witgoed. Er is bewust voor gekozen om alleen koelkasten in de regeling op te nemen. Koelkasten staan altijd aan en kosten daardoor veel energie. De impact is minder bij apparaten die niet zoveel worden gebruikt.

De heer Cornielje (PvdA) vraagt of is dit vanuit oogpunt van klimaatambities of energiearmoede is.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt bij beide. Het heeft met elkaar te maken.

De heer Cornielje (PvdA) merkt op dat wasmachines volgens TNO een van de meest efficiënte middelen zijn om energiearmoede te bestrijden. Hoe kijkt de wethouder hiernaar?

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat dat in de gemeentelijke verkenning veel minder was dan de koelkast. Een wasmachine staat namelijk veel minder aan.

Voor wat betreft de rol van bewonersinitiatieven bij de zonnepanelen op de A12-geluidswal zegt de wethouder dat er eerst een aantal zaken opgelost moet worden. De partij die dit gegund heeft gekregen heeft het technisch niet voor elkaar gekregen. Vervolgens moet de business case worden opgelost. Verder is er geen aansluiting vanwege netcongestie. Verder wil de gemeente met Woerden kijken of het een groter project kan worden door grensoverschrijdend te werken. Als geconstateerd is dat het een levensvatbaar project is kan daarna worden gekeken naar de beste partijen om het uit te voeren. Daarbij wordt ook naar bewonersinitiatieven gekeken.

Tenslotte antwoordt zij op de vraag van Student & Starter, om aandacht te geven aan de registratie van studenten, dat dat zal worden aangekaart.

De voorzitter informeert of er gemiste vragen zijn.

De heer Peters (D66) vraagt naar de inzet op reparatie van witgoed voordat ze ingenomen en gerecycled worden.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat reparatie van koelkasten niet wordt gedaan. Het is namelijk beter voor het milieu om die te vervangen.

De heer Peters (D66) vraagt of het voor wat betreft het witgoed, dus de wasmachines, wel uitgebreid kan worden met reparaties.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat dat niet kan vanuit de SPUK-regeling. Zij zal dit bespreken met de wethouder Werk & inkomen. Dat zal worden teruggekoppeld in Q4.

De voorzitter informeert of er gemiste vragen zijn. Dat is niet het geval. Hij vraagt of er bijdragen voor de tweede ronde zijn.

Mevrouw Alblas (CU) vraagt om verduidelijking over de additionele processen en de investeringskosten. Waar worden die uit gedekt?

5 **Wethouder Van Hooijdonk** noemt het voorbeeld van een gebiedsontwikkeling dat onder water kan komen te staan. Er wordt geprobeerd om dat in de Utrechtse aanpak vlot te trekken, samen met het rijk. Er wordt niet alleen de eigen portemonnee getrokken om het te fixen. Een ander voorbeeld is de laadpalenconcessie, die is aangepast op Stedinknelpunten. Later bleek dat er ook Tennet-knelpunten zijn. Als het contract had moeten worden opgebroken, dat had men naar het rijk gekeken voor aanvullende financiering. Daarmee kan het wel binnen onze vastgoedbudgetten worden gehouden.

De voorzitter vraagt of er toezeggingen zijn gedaan.

10 **Lijst van toezeggingen wethouder Van Hooijdonk**

1. Wethouder Van Hooijdonk zegt toe dat de raad per raadsbrief in Q4 2024 wordt geïnformeerd over de mogelijkheden van stimulering reparatie huishoudelijke apparatuur in navolging van witgoed voor U-pas houders.
2. Wethouder Van Hooijdonk zegt toe dat het eerstvolgende jaarplan voor Energie en Klimaat naar de raad zal worden gestuurd in Q4 2024 ipv Q1 2025.

De voorzitter vraagt of er moties of amendementen worden ingediend.

De heer Dijksta (EenUtrecht) meldt dat er al een amendement is gedeeld. Verder zal EenUtrecht met een motie komen waarin het college wordt gevraagd om de corporaties te vragen om een hogere bijdrage op leefbaarheid en beter wonen.

20 **De heer Te Hoonte** (VVD) zal met een motie komen om de verkoop te stoppen.

Mevrouw Zwinkels (CDA) zal met een voorstel komen op datzelfde punt. Verder wacht het CDA af wat de CU doet omtrent de wooncoöperaties.

De heer Peters (D66) kijkt specifiek naar de verkoop van de Ravellaan.

Mevrouw Alblas (CU) beraadt zich op de wooncoöperaties.

25 **De heer Paalman** (Horizon) beraadt zich op de onzelfstandige studentenkamers.

De voorzitter sluit de vergadering.